

GORENJSKI GLAS

Leto LV - ISSN 0352 - 6666 - št. 34 - CENA 210 SIT (13 HRK)

Kranj, petek, 3. maja 2002

Foto: Tina Dokl

Štiri leta pozneje

1. maja pred štirimi leti je začel veljati nov zakon o varnosti cestnega prometa, ki je med slovenske voznike zaradi visokih zagroženih kazni za prekrške vnesel precej strahu. Žal jih je bilo strah le mesec, dva, potem pa, ker policistov, ki bi bdeli nad spoštovanjem zakona, ni bilo nič več kot prej, mnogi spet pogumneje začeli pritiskati na pedalke za plin in prazniti kozarce.

Strožji zakon je bil nedvomno nujen, saj je s prometno kulturo približno enako kot z demokracijo ali angleško travo. Da postaneta tradiciji, ju je treba leta, desetletja vzgajati, negovati. Tudi v prometu bo morda šele čez dvajset, trideset let veljalo, da "mačo" ni tisti, ki vozi pijan in divja ter mu ni mar za lastno in tuja življenja. Tako kot pri otroku vselej ne zaleže lepa beseda, je na žalost tudi odrasle slovenske "kamikaze" za volani še potrebno vzgajati tudi s šibo; z zoprnimi policijskimi radarji in "balončki", visokimi denarnimi kaznimi, kazenskimi točkami, izgubljenimi voznikiškimi dovoljenji, začasnimi zaplembami vozil...

Po svoje vzgojne so tudi prometne nezgode, predvsem nesmiselne smrti na cestah. Na njih umira vse preveč mladih. Tako kot pred leti množična smrt smučarskih skakalcev na gorenjski hitri cesti, je pred tednom dni Slovence pretresla grozljiva smrt treh fantov na Celjskem in negotova usoda treh prijateljev, ki so bili z njimi v avtu. Čeprav število smrtnih prometnih nezgod v Sloveniji pa tudi na Gorenjskem predvsem po zaslugi novega zakona, delno pa tudi varnejših vozil in cest, iz leta v leto vendarle upada, je vsaka nenaravna smrt na cesti, izzvana iz objestnosti, nepremišljenosti, nespoštovanja pravil, prezgodnja, nepotrebna in boleča za tiste, ki ostanejo. Tudi za povzročitelje, voznike, ki v takih primerih dostikrat preživijo. Za kazen?

Helena Jelovčan

Gorenjci tudi letos na prvomajskih shodih

Povsod na Gorenjskem so se 1. maja, na praznik delavstva, tisoči podali v naravo in na tradicionalna prvomajska zbirališča.

Kranj - Ob letošnjem prvem maju, prazniku delavstva in dnevu, ko delavci po vsem svetu protestno in protiglobalizacijsko izražajo svoje zahteve po socialnih in drugih pravicah, so se številni Gorenjci zbrali na tradicionalnih gorenjskih prvomajskih shodih, ki so jih organizirali sindikati.

Na Sv. Joštu nad Kranjem, v Kamniški Bistrici, pri Šobcu, na Križni gori nad Škofjo Loko, na Poljanah nad Jesenicami in v številnih manjših krajih so na večer pred prazniki zagoreli kresovi, ob katerih so se pozno v noč družili

v tej državi kljub sprejeti novi zakonodaji vse manj, saj so tisoči brez dela, predvsem pa brez možnosti nove zaposlitve. A pravice iz dela in ob delu so prazne besede, kajti najprej je delo sploh treba imeti...

predvsem mladi. Prvomajsko sončno jutro je marsikje izzvenelo v budnicah naših pihalnih godb, ki z gledno vzdržujejo prvomajsko tradicijo, nato pa so družine krenile na vsakoletno srečanje s starimi znanci, prijatelji... V pozdravnih govorih so sindikalisti poudarjali pomen prvomajskega boja za delavske pravice, ki jih je

Prvomajski shodi so minili brez kakšnih posebnih parol ali protestnih vzklikov proti krivicam in so več ali manj le nadaljevanje tradicije mirnega izleta v cvetočo majsko naravo. Še za simbol rdečega nageljna, ki se pripne, mlajše generacije ne vedo več, kaj pomeni...

Darinka Sedej, foto: Tina Dokl

Gasilski praznik na Primskovem

V torek, 30. aprila, so na Primskovem odprli nov gasilski dom, vreden okrog 75 milijonov tolarjev. Trak pred vrati je prerezal najstarejši primskovski prostovoljni gasilec 98-letni Anton Arhar.

Kranj - Slovesnost se je začela s prihodom konjenikov, narodnih noš, pokroviteljev in botrov doma v kočijah ter z gasilsko parado, nadaljevala pa na dvorišču pred lepim in prostornim novim domom s fresko sv. Florjana na pročelju.

O razlogih za gradnjo novega doma, ki so ga začeli zidati 30. julija lani na prostoru prejšnjega, 69 let starega, od katerega je projektant Franc Nadižar ohranil zgolj stolp, je spregovoril predsednik PGD Kranj Primskovo Bojan Košnik. Zahvalil se je vsem, ki so pomagali bodisi z denarjem, materialom ali delom, še posebej pa tudi družinam primskovskih gasilk in gasilcev, ki so v pripravi in samo gradnjo novega doma vložili nešteto ur prostovoljnega dela.

Za dobro opravljeno delo so gasilec čestitali in se zahvalili podpredsednik slovenske gasilske zveze Franc Pance, predsednik občinske zveze Cveto Lebar in kranjski župan Mohor Bogataj, ki je med drugim zaželel, da bi bil dom odprt za vse krajanje. Za posebne zasluge pri gradnji je Bojan Košniku podelil malo plaketo Mestne občine Kranj, posebna priznanja republiške in občinske zveze ter društva pa so za svoje

delo prejeli tudi člani gradbenega odbora ter gasilci, ki so se pri delu najbolj izkazali. Bojan Košnik je podelil kipce sv. Florjana pokroviteljema, županu Mohorju Bogataju in Beliti Kosterle iz kranjske zavarovalnice Triglav ter botrom Cvetu Lebarju, Štefanu Krču in Alojzu Ovseniku. Odlikovanj so bili ob tej priložnosti de-

ležni še gasilci, ki so napredovali v višje čine in nazive.

Pokrovitelja in botri so si pred odprtjem doma podali ključ iz rok v roke, zanj se je zahvalil gospodar doma David Čuk, trak pred vrati pa je prestrigel 98-letni Anton Arhar, ki je že celih 72 let prostovoljni gasilec. Fresko sv. Florjana sta odkrila Darinka Vi-harnik in Marjan Črnivec, gasilci pa so zanj slikarju Vinku Tušku poravnali tudi dolg, dogovorjen pred letom dni; velik bankovec za en tolar, ki ga je tiskarski škrtat spremenil v dolar. Dom in fresko je blagoslovil domači župnik Franc Godec. Helena Jelovčan, foto: Gorazd Kavčič

Tel.: 04 280 7100
VB LEASING
Vaš leasing.

EKOLOŠKO KURILNO OLJE
ECO OIL
04 531 77 00
EOC d.o.o. PE LESCE, ROŽNA DOLINA 10. VARNOSTNA OBLAST OD 7. DO 18. URE.

CEGRAM d.o.o.
PODBREZJE 26, Tel.: 537-22-00
CEMENTNE IZDELKE ZA UREDITEV OKOLICE
IZDELUJEMO IN VGRAJUJEMO

Valy Kolesa vseh vrst
žagar Dirkalna kolesa (do 27p)
treking kolesa
gorska kolesa
VALY, d.o.o. C. na Brdo 52 Kokrica

Na obisku v Razstavnem paviljonu Jugovic v Spodnjih Bitnjah

V steklo in okvir, nato v galerijo

Kaj je lepšega, kot številna dela, ki nastanejo na likovni delavnici, na kateri so ustvarjali mnogi znani likovni ustvarjalci, kasneje tudi razstaviti. Če je galerija doma, ovir za to tako rekoč ni več.

Spodnje Bitnje - V okviru 5. Bienala mesta Kranja je bila pred dnevi odprta spremljevalna razstava tudi v Razstavnem paviljonu Jugovic v Spodnjih Bitnjah, kjer sta svoja dela na ogled postavila akademski kipar Stane Jarm in fotograf Igor Pustovrh. Jarm v svojem umetniškem opusu združuje akademsko znanje, domačo tradicijo in gotske značilnosti. V svojem ustvarjanju vedno znova posega po lesu, njegovi liki pa najbolj pogosto predstavljajo človeka iz njegove neposredne okolice in like iz krščanstva. Za fotografije Igorja Pustovrha, ki se prav tako predstavlja v Razstavnem paviljonu Jugovic, je značilno, da z njimi ne želi predstavljati utrinkov časa in prostora, ampak gradi svojo zgodbo, ki se začne v trenutku izbire motiva, se nadaljuje s pritiskom na sprožilce in zaključuje s povečavami, izdelanimi s pomočjo skeniranja in tiskanja.

Marija in Franc Jugovic

Obema ustvarjalcema je na voljo simpatičen galerijski ambient, opremljen z vsem, kar sodi zraven, premakljivo razsvetlavo, dodatnimi panoji... "S steklarstvom se ukvarjamo že od leta 1989, in

ko so stranke spraševale, zakaj nimamo tudi okvirjev, smo se po nekaj letih lotili tudi okvirjanja," je povedala Marija Jugovic, ki v podjetju vodi posle. Prve korake k galeriji velja pripisati sodelovanju s Klavdijem Tuttom, ki je bil pred tremi leti tudi pobudnik

prve likovne delavnice, ki so jo organizirali pri Jugovih. Sodelovalo je 21 umetnikov, med njimi številni znani likovniki: Bogdan Čobal, Milan Todič, Stane Jarm, Jožef Vrščaj, Nejš Slapar, Maja Šubic, Janez Hafner, Klementina Golija, Klavdij Tutta... "Avtorji na taki delavnici ustvarijo številna dela in lepo je, če jih kasneje lahko tudi postavijo na ogled. Ker smo v tistem času ravno gradili novo proizvodno halo, smo se odločili, da del nadstropja namenimo razstavnemu prostoru." Odprtje razstavišča je bilo tako maja pred dvema letoma, še isto leto so pripravili tudi drugo delavnico s prav tako ugledno umetniško udeležbo, med drugim so sodelovali Zvest Apollonio, Dare Birsa, Boni Čeh, Vinko Železnikar, Zmago Puhar... Nastala dela na delavnici so bili predstavljena leto kasneje. Na leto pripravijo dve do tri razstave, letos tako že drugič sodelujejo v spremljevalnem pro-

gramu Bienala mesta Kranja, gostili so razstavo del nastalih na koloniji na Sinjem vrhu, lansko je-

V razstavnem paviljonu trenutno skupaj s kiparjem Stanetom Jarmom razstavlja fotograf Igor Pustovrh.

sen je pri njih razstavljal Klavdij Tutta in rotarijanci Slovenije, gostili so slikarja Janeza Hafnerja... Z galerijo tudi stalno sodeluje likovna kritičarka Anamarija Stibilj - Šajn.

Kot je povedala Marija, mogoče malo moti njihova lokacija, ki je izven mesta, a kljub temu ne manjka obiskovalcev.

Marsikdo si razstavljenе umetnine rad pogleda v dneh po odprtju, v miru in tišini. "Upam, da nam bo tudi v bodoče, vsaj kolikor bodo finance dopuščale, uspešno pripraviti dve, tri razstave letno," razmišlja Marija Jugovic in dodaja, da ob pripravah na razstave in odprtjih strne vrste cela družina, tudi mož Franc, hči Tanja, sin Blaž in tako rekoč član družine Miha. Če si pred leti pri Jugovih nikakor niso predstavljali galerije, pa danes vedo, da ta še kako sodi k njihovi dejavnosti. Sliko "opremiti" s steklom in okvirjem in jo na koncu postaviti na ogled. **Igor Kavčič**

Jemčevi koloriti v Deva Puri

Bled - Pred nedavnim je bilo v Galeriji Deva Puri na Bledu odprte razstave del akademskega slikarja Gašperja Jemca. Pod naslovom "I am in the mood for love" se predstavlja s platni večjih formatov, s katerimi nas nagovarja tako z izrazitimi koloriti in figuralno abstrakcijo kot z enobarvnimi, na primer modrobelimimi impresijami na morje... Slikar mlajše generacije Gašper Jemec, rojen leta 1975 v Kranju, živi in dela v Ljubljani, je diplomiral pri Gustavu Gnamušu na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, se izpopolnjeval v Avstriji in ZDA, kjer je nanizal tudi nekaj samostojnih razstav. Prijetno vzdrušje na dobro obiskani otvoritvi, popotnico k razstavi je slikarju namenil igralec Gaber Trseglav, je le podatek več v uspešno zastavljenem konceptu te najmlajše gorenjske galerije. Razstava bo odprta do 16. maja, od srede do nedelje med 15. in 19. uro. **I.K.**

Koncert komornega moškega zbora Lek

Zgornji Brnik - V petek zvečer je imel v cerkvi sv. Janeza Krstnika na Zgornjem Brniku celovečerni koncert 24-članski Komorni moški pevski zbor Lek pod vodstvom eminentnega in vsestransko priznanega glasbenika in zborovodja Milivoja Šurbka, ki letos praznuje že desetletnico umetniškega sodelovanja z zborom. Zbor sodi v sam vrh amaterskih pevskih zborov in žanje uspehe povsod, kjer nastopa.

Koncert v zelo akustični cerkvi sv. Janeza Krstnika je izzvenel na visoki umetniški ravni, zbor pa je izvedel 19 skladb domačih in tujih avtorjev. Koncert so začeli s pesmijo Orlanda Di Lassa O che bon eccho, potem pa so poslušalci prisluhnili še skladbam Jacobusa Gallusa, bratov Ipavec, Kamila Maška, Josipa Kocijančiča in Zorka Prelovca. Drugi del koncerta je bil še bolj razgiban in živahen, z odličnimi nastopi solistov Jožeta Ogrina, Andreja Bernota, Jožeta Zupančiča ter v dodatku programa Jožeta Bohinca, kjer pa

sta izstopali skladbi Ribničan, z izvršnim solistom Jožetom Zupančičem ter Avenikovo Prelepa Gorenjska v Adamičevi priredbi, ki jo prepevajo v Sloveniji le pevci LEK-a. Ves izkupiček s koncerta so pevci poklonili cerkljanskemu Karitasu. Program je domiselno povezovala Irena Kališnik.

Oktet, ki so ga v Leku ustanovili 1978. leta in v katerem so prepevali večinoma zaposleni v LEK-u, je prerasel v komorni zbor, ki si je na številnih celovečernih koncertih doma in tujini,

na krajših sodelovanjih, na mnogih slavnostih v domačem okolju ali nastopih na radiu in televiziji pridobil sloves zbora, ki ga odlikujejo žametne barve glasov in pevsko gibčna izrazna projekcija. Repertoar zbora je raznovrsten in obsežen, zanimiv tako za občinstvo v Cankarjevem domu, na pevskem taboru ali v cerkvi. Zbor

želi tudi v prihodnje ostati med najboljšimi zbori, za to pa je potrebno tako resno in vztrajno delo pod dobrim strokovnim vodstvom ter seveda nenehno preverjanje kakovosti na samostojnih in skupnih koncertih in na pevskih revijah, na katerih je mogoče prisluhniti tudi dosežkom drugih zborov. **Janez Kuhar**

Novе knjige

Čarodej kot napoved prihodnosti

Ljubljana - Pri založbi Karantanija sta pred nedavnim izšli novi knjigi namenjeni otrokom in mladini. Živali okoli našega doma bodo zanimale bralce začetnike, Čarodej pa zrele najstnike, srednješolce.

Roman *Čarodej* je prvenec mlade angleške avtorice **Rhiannon Lassiter**, ki je prve vrstice začela pisati že pri 17 letih. Tokratna izdaja, roman je izvrstno prevedel Dušan Rebolj, je sicer prvi del triloge, ki je bila v Angliji deležna odličnih kritik. Kaj so čarodeji? Otroci z genom, ki jim omogoča dostop do vseh računalniških sistemov. Jasno, da s tem postanejo državni sovražniki številka ena in jih je treba uničiti še preden odrastejo. Poleg zanimive zgodbe roman odlikuje imeniten pripovedni slog, ki zna pričarati vzdrušje napetosti, tako rekoč prave filmske akcije. Roman je znanstvenofantastična zgodba, ki s kančkom domišljije mogoče celo napoveduje našo prihodnost (upajmo, da bo drugačna). Prevajalec je spretno uporabil sleng in prav tako znal "udomačiti" sodobne tehnološke izraze. Knjiga še zdaleč ni čarovniška romantika tipa Harry Potter,

ampak je resna vizija grajena na podlagi znanstvenih dognanj. Je to, da se je v tem času (knjiga je v izvirniku izšla leta 1998) zgodil 11. september in je terorizem postal svetovna tema št. 1, le naključje ali pa so krivi geni?

Druga knjiga *Živali okoli našega doma*, avtorice **Marjete Zorec** je tretja knjiga iz nove zbirke *Ali veš?*. Namenjena je predvsem mladim bralcem, radovednežem, ki na enostaven, a dopadljiv način želijo izvedeti čimveč od določeni temi. Tokrat so to živali, ki jih srečujemo okrog našega doma. Avtorica si je pri tem izbrala zanimiv koncept, saj bralcu najprej ponudi kratko zgodbo, anekdoto, nato pa doda nekaj najzanimivejših informacij o posamezni živali, kar žanrsko deluje kot leposlovje in hkrati priročnik. V pripravi so naslednje knjige iz te zbirke in sicer na temo poklicev, slovenskih krajev... **I.K.**

Sveže v kinu

Človek pajek prilezel iz stripa

Kranj - V kinematografih Kina Kranj te dni svoje mreže v filmu plete "Človek pajek". Spider Man je še en stripovski junak, ki je postal filmski evergreen.

Lik Spider Mana je pred skoraj štiridesetimi leti ustvaril Stan Lee in je eden najpomembnejših med izdajami Marvelovih Comicsov. Milijonske naklade so obšle svet, najzgodnejše izdaje pa so menda taka redkost, da so navdušeni zbiralci zanje pripravili odšteti tudi po 25.000 dolarjev. Jasno je, da med njegove ljubitelje sodi tudi režiser filma *Spider Man Sam Raimi*. Prav zato ga je želel oživiti na filmskem platnu, kar nekaj let pa je trajalo, preden so se v Columbia Pictures odločili za zahteven (finančno bogat) filmski projekt. Zgodbo o dečku, ki spozna, kaj pomeni postati odgovoren mlad mož, kar za seboj potegne veliko akcije in neverjetnih pustolovščin, dopolnjuje dobra igralska ekipa s **Tobeyem Maguirom, Kirstenom Dunstom, Willemom Dafoeom** in drugimi... Menda tudi ljubitelji stripa in še posebej Spider Mana ne bodo razočarani. **I.K.**

DTV
51

DEŽELNA
TELEVIZIJA
LOKA

nekomercialni regionalni
program DTV LOKA
viden z UHF anteno
na 51. Kanalu
oddajnika Lubnik

Zakon o javnih glasilih (Uradni list št. 18/94) v 53. členu navaja: "Kabelski operater mora obvezno razširjati nacionalne RTV programe ter nekodirane lokalne RTV programe, ki so vidni in slišni na območju njegovega Kabelsko - distribucijskega sistema."

ZATO KABELSKI NAROČNIKI ZAHTEVAJTE OD VAŠEGA OPERATERJA
KANAL S SIGNALOM DTV LOKA.

Slapar, Čeh, Tutta...

Kranj - Akcija Gorenjskega glasa in 5. Bienala mesta Kranja, v kateri Vi, naši bralci in bralke glasujete za vam najbolj všečnega slikarja oziroma kiparja, ki se predstavlja na letošnjem bienalu oziroma na eni od spremljevalnih razstav, se je prevesila v drugo polovico. Glasujete namreč lahko še do 10. maja, ko bomo akcijo zaključili, izžrebali nagrajence in jih povabili na odprtje razstave akademskega slikarja Rudija Skočirja, kjer bodo nagrade prejeli. Med glasovnicami, ki so doslej prispele v uredništvo, ste največkrat napisali ime kranjskega likovnika Nejša Slaparja, sledijo Boni Čeh, Klavdij Tutta, Metka Krašovec, Gregor Čeferin, Igor Pustovrh...

Glasovalni kupon

Med razstavljenimi likovnimi deli na 5. Bienalu mesta Kranja in spremljevalnih razstavah so mi najbolj všeč dela, ki jih razstavlja avtor (-ica)

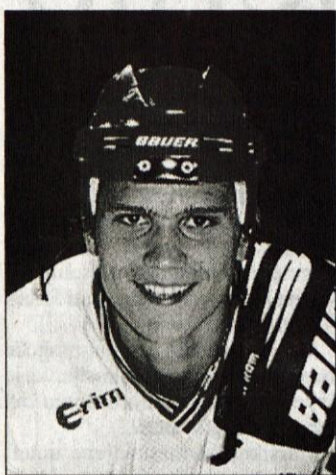
Moji podatki (ime, priimek in naslov)

Izpolnjen kupon čimprej pošljite na dopisnici na: Gorenjski glas, Zoisova 1, Kranj. Več kuponov - več možnosti za nagrado.

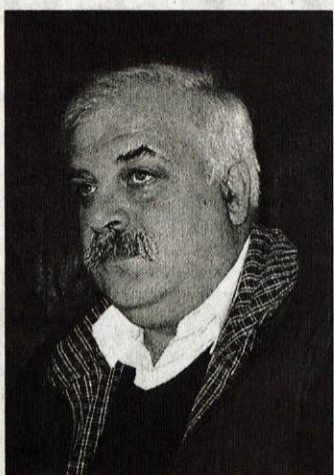
GORENJKA - GORENJEC MESECA

APRILA 2002

Hokej in tradicija

MARCEL RODMAN

ALOJZ POKLUKAR

Že DEVETO leto vsak mesec v veliki gorenjski akciji popularnosti izbiramo GORENJKA ali GORENJCA meseca. V akciji sodelujejo in glasujejo bralke in bralci Gorenjskega glasa in poslušalci Radia Kranj, Radia Sora, Radia Triglav Jesenice in Radia Gorenje. Glasujete pa lahko tudi po elektronski pošti, naš elektronski naslov je: info@g-glas.si.

Danes je prvi petek v maju in začenjamo prvi krog letošnjega četrtga celomesečnega izbora GORENJKE/GORENJCA meseca APRILA 2002. Pravila o sodelovanju v štirih radijskih glasovanjih, ki vsa potekajo "v živo", vam bodo povedali voditelji teh oddaj. Najbolj preprosto glasovanje pa je z dopisnico, na katero vpišete enega od obeh predlogov za GORENJKA/GORENJCA MESECA in jo pošljete naslov: GORENJSKI GLAS, p. p. 124, 4001 Kranj. Pri preštevanju glasovnic dosledno upoštevamo pravilo: ena dopisnica - en glas, zato nam ne pošiljajte polnih kuvert "glasovalnih listkov" ali pa dolgega seznama imen ipd.. Enako velja za glasovanje po elektronski pošti.

V četrtem glasovalnem krogu za GORENJKA/GORENJCA MESECA MARCA 2002 smo prejeli 1007 (v prvem 118, v drugem 194, v tretjem 324) glasovnic. ANJI BURNIK ste namenili 66 glasov v prvem, 91 v drugem krogu, 241 v tretjem in 174 v četrtem, MARKU ZEMLJIČU 52 glasov v prvem glasovalnem tednu, 103 v drugem, 83 v tretjem krogu in kar 833 v četrtem. Po vašem izboru je tako MARKO ZEMLJIČ Gorenjec meseca marca 2002.

Kratki predstavitvi dveh Gorenjcev, ki sta aprila opozorila nase: MARCEL RODMAN (20 let) iz Rodin pri Žirovnici je začel igrati hokej še preden je začel hoditi v šolo. Igral je že za vse slovenske reprezentance, za člansko pa prvič aprila lani v Ljubljani v skupini B. Je najmlajši reprezentant. Tri leta je bil v Kanadi in bil je izbran v najmočnejšo hokejsko ligo na svetu NHL. Lani jeseni se je vrnil in igral za Jesenice. Je prvi Slovenec, ki je na elitnem svetovnem hokejskem prvenstvu skupine A dosegel gol proti Rusiji in potem tudi proti Švedski in Avstriji.

ALOJZ POKLUKAR iz Gorji pri Bledu je predsednik krajevne skupnosti Gorje v občini Bled. Kot prizadeven, odločen in vztrajen predsednik sveta krajevne skupnosti Gorje je poznan, da kadar je treba, nima dlake na jeziku. Tako so pod njegovim predsednikovanjem konec aprila v Gorjah že enajstič zapored skupaj z Gorenjskim glasom pripravili tradicionalni in zelo uspešni Jurjev semenji z različnimi priveditvami.

V največji in priljubljenejši gorenjski akciji popularnosti sodelujejo: FRIZERSKI ATELJE SILVA, ki ga po novem najdete v TC DOLNOV na Primskovem, Šuceva 3, telefonska številka je nespremenjena: 04/23-43-070; Arboretum Volčji Potok in Terme Snovik - Kamnik d.o.o., Molkova pot 5, 1241 Kamnik, telefon 01/8308-631. V Frizerskem ateljeju Silva vsak teden uredijo frizuro eni (ali enemu) od vseh, ki ste v posameznem krogu glasovali za Gorenjko/Gorenjca meseca, v Termah Snovik, prvih gorenjskih toplicah, se lahko osvežite in uživajte v zdravilni vodi, v Arboretumu pa si boste lahko ogledali lepote enega najlepših arboretumov v Evropi.

Tudi tokrat smo izmed vseh glasujočih izžrebali deset srečnejšev. V Frizerski atelje Silva v TC Dolno je objavljena IRENA NOVAK, Prebačevo 13, 4000 Kranj. Vrednostna pisma po tisoč tolarjev prejmejo: Rezka Čebulj, Rodine 60, Žirovnica; Lojz Tršan, Valburga 42/A, Smednik in Urška Smit, Hraše 9, Lesce. Tri vstopnice za obisk Arboretuma v Volčjem Potoku dobijo: Marija Zupan, Partizanska 26, Bled; Urška Frelj, Žabnica 77, Žabnica in Barbara Zihel, Sv. Duh 15, Škofja Loka. Tri vstopnice pa čakajo pri blagajni Term v Snoviku naslednje: David Čehajč, Ul. H. Verdrika 9, Jesenice; Petra Oblak, Frankovo nasleje 68, Škofja Loka in Jure Florjančič, Britof 214, Kranj.

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor,
po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

382

Aleš Ušeničnik,
odlični profesor bogoslovja

Ušeničnik je nastopil službo profesorja v ljubljanskem bogoslovju leta 1897. Nasledil je selškega rojaka dr. Janeza Ev. Kreka, ko je bil ta izvoljen za poslanca v državni zbor na Dunaju. Predaval je več predmetov, najprej osnovno bogoslovje in filozofijo, od 1900 še dogmatiko in sociologijo. Za zgled si je vzel svojega rimskega profesorja Billota, a prekosi ga najbrž ni. Oče Billot je bil namreč tudi odlični pridigar, Ušeničnik ne. Bil je odlični profesor teologije in filozofije, pridigar pa sploh ni bil; "pravijo, da se mu je v ljubljanski stolnici, ko je nastopil kot vikar na prižnici, že prvič ustavilo. (Morda je tudi to deloma vplivalo, da je tako odločno že vna-

prej odklonil, ko je bil predlagan za Jegličevega naslednika in škofa pomočnika na ljubljanskem škofjskem sedežu. Pravijo, da se je zlasti prelat Andrej Kalan potegoval za to, da bi A. Ušeničnik postal ljubljanski škof.) Tudi ni menda sploh nič več pridigal, razen tisto leto po prihodu iz Rima kot stolni vikar". Tako dr. Anton Strle v spisu Ob stoletnici rojstva doktorja Aleša Ušeničnika (Bogoslovni vestnik 1968), iz katerega zajemamo tudi v tem pisanju.

Dogmatiko je Ušeničnik vse do srede tridesetih let predaval kar v latinščini! Za podlago mu je služil učbenik, ki ga je napisal takrat sloveči Tanquerey. "A se ga ni niti daleč suženjsko držal, čeprav tudi ni nikdar izgubljal časa z neplovitimi kritiziranjem njegovemu mnenju nasprotno mnenj ali z ustavljanjem pri kakih življenjsko in miselno praznih kontroverzah, kakor se rado zgo- di pri profesorjih, ki hočejo biti 'važni'. Imel je knjigo odprto pred seboj in kake zapiske na majhnih li-

Nova cerkev sv. Martina v Ušeničnikovih Poljanah, zgrajena 1970

stičih; a govoril je prosto, le da je sem ter tja kaj pogledal v knjigo. Po tedanjem običaju je govoril skoraj vse v latinščini, in to brez slehernih govorniških ambicij; a je vendar bilo vse tako jasno in prepričljivo, čeprav nikoli ne plitvo. In vsaka ura predavanja je bila takšna, da se je slušatelj odprl nov svet in da se sploh ni bilo mogoče dolgočasiti; pa naj je bila snov še tako spekulativne narave in zapletena. Ob začetku ure je Ušeničnik redno govoril čisto tiho in zelo mirno, a je ravno s tem pritegnil pozornost vsakogar - pravzaprav ne nase, marveč na vprašanje, za katero je šlo. Nato je polagoma prešel v močnejše in živahnejše govorjenje; stvar, katero je razgrnil pred slušatelji, je dobivala vedno bolj jasne oblike... Ušeničnik je znal snov podati in razvijati tako logično in pregledno, mnogokrat kar z oprijemljivo plastičnostjo, da so slušatelji mnogokrat kar strmeli in se čudili, da je ure že konec."

Dr. Strle nadalje poroča, da je imel med predavanjem "oči navadno napol zaprte in je bil zagledan nekako vase, bolj rečeno v tisto, o čemer je govoril: kakor da bi to dobesedno gledal nekeje v samem sebi, nekeje v drugem svetu, in kakor da bi bil prevzet od tiste stvari, da se čuti prisiljenega slušateljem, ki se nahajajo v običajnem svetu z vso zainteresiranostjo in živostjo pripovedovati o tistem, kar sam vidi: če je pa govoril o Bogu, je kar nekako trepetal od tega, kar mora, kakor je za sv. Avguštinom rad poudarjal, človek čutiti vpričo Boga: 'Inhorresco et inardesco, svet strah me obdaja, obenem se mi vnema v srcu ljubezen.' Njegovi nekdanji slušatelji dogmatike vedo povedati, da je s posebno toploto in ljubeznijo predaval o milosti, z izredno temeljitostjo, jasnostjo in obenem globino pa nauk o veri."

Temperamentna njegova predavanja niso bila. Nekaterim se je zdel nekako brezoseben, "zagledan le v stvar, o kateri je govoril, tako da se je kdaj zdelo, da je docela pozabil na ljudi pred seboj, kakor da je 'neživljenjski'. Nekaj takega smo mogli opaziti tudi pozneje pri filozofiji", pripominja Strle. Mnogi od njegovih nekdanjih slušateljev pa ga v svojih spominih in pripovedovanjih niso mogli pozabiti. "Aleš je samo eden!" Ali: Čez Aleša ga ni!" In še: "Užitek ga je bilo poslušati! Kakšna jasnost in hkrati kakšna globina in toplota!"

Čestitke najstarejšemu občanu

Prejšnjo soboto je praznoval 94. rojstni dan Feliks Šubic iz naselja Gobovce. Voščil mu je tudi župan občine Naklo Ivan Štular.

Gobovce - V vasi na zahodnem robu občine Naklo živi najstarejši moški prebivalec. Leta mu ne dopuščajo več, da bi pletel košare, kar se je naučil že v mladosti. Do bližnjega gozda se vseeno rad sprehodi, čeprav tam ne nabira šibja. Največ časa prebije v krogu družine, ki se je zbrala tudi za praznovanje.

dil sin Tone in dve leti zatem še hči Marija. Družina je živela v Ljubnem, čeprav so takrat že zgradili svojo hišo v Gobovcah. Tam je sprva stanoval le Feliks, ki

je zamenjal službo pri jeseniški komunalni za delo na železniški postaji Podnart. V šestdesetih letih so se v hišo preselili vsi. S staršema še vedno prebiva Tone, ki se po službi ukvarja z vzgojo rib v jezeru na robu gozda. Marija živi na Bledu z družino; ima sina Gregorja in hči Andrejo, ki je že poročena.

"Najbolj smo bili veseli, ko se je pred približno letom rodil njen sin Zan. Je živahen fant, ki je hitro shodil. Kadar pridejo na obisk, rada popazim nanj. Sicer pa moram biti bolj pozorna, kaj počne Feliks. Zelo rad se sprehaja okrog hiše. Kam dalj ga sedaj ne pustimo samega. Še nekaj let nazaj je odhajal v gozd po šibje, da je potem pletel košare," je povedala 84-letna Tončka, ki je tokrat imela v hiši več gostov.

Za 94. rojstni dan so dopoldan prišli voščiti Feliks sinovi prijatelji iz Podbrezj. Komaj smo končali naš kratek pogovor, so čez prag stopili župan občine Naklo Ivan Štular s soprogo Slavko in občinski svetnik iz Podbrezj Sandi Pavlin. Prinesli so darilo za slavljenca in zaželeli, da bi jih prihodnje leto spet sprejel. Domači so se zbrali na praznovanju popoldan.

Stojan Saje

Najstarejšemu moškemu v občini Naklo je čestital tudi župan Ivan Štular.

Pred dvema letoma sta z ženo praznovala zlato poroko. Tedaj sta pripovedovala, kje in kako sta se spoznala. Feliks, ki je bil doma iz Volake v Poljanski dolini, je delal kot gozdni delavec v Jelendolu. Večkrat je prišel v hišo družine Cvenkel v Ljubnem, kjer so imeli

poleg kmetije, mesarije in gostilne trgovino z lesom. Tja je iz Nemilj prišla služiti Tončka, ki se je znala sukati pri delu. Seveda je bila Feliks vseh tudi na pogled. Ogovoril jo je, postala sta prijateljica in po dveh letih družjenja sta se poročila. Leta 1951 se jima je ro-

Šenčurski lovci v akciji

Šenčur - Vsako leto se člani lovske družine Šenčur spomladi odločijo za čistilno akcijo v svojem lovskem okolišu. Tudi letos so se prejšnjo soboto kljub slabemu vremenu lotili navlake in smeti ter različnih odpadkov na 1.800 hektarjih lovišča v kranjski in šenčurski občini. 37 premočenih lovcev je po končani akciji ugotovilo, da so zbrali prek 50 kubičnih metrov smeti in odpadkov in med njimi tudi tri avtomobilske školjke. Ugotovili so tudi, da se odlaganje smeti in odpadkov v primerjavi s prejšnjimi leti vsaj na njihovem področju ni prav nič zmanjšalo. Kar zadeva okolje in gozdove, smo torej še vedno takšni, kot smo bili nekdaj.

A. Ž.

Tel.: 01/512-11-26

Radio Ognjišče d.o.o. Koper, PE: Studio Ljubljana, Ulica 23, Ljubljana

Tudi študentje invalidi in študentske družine že več let prosijo za boljše pogoje za življenje in študij

Če ne "težimo", ne gre na bolje

Luka Nosan je eden od študentov invalidov, ki sta mu pomoč staršev in poseben invalidski dodatek omogočila študij. Študenta Esmeralda in Tomi Canjuga pa sta se ob prvem rojstvu srečala s številnimi težavami, predvsem finančnimi. Kljub težkim pogojem za življenje število študentskih družin narašča.

Luka Nosan iz Kranja ima diagnozo paraplegik in stanuje v spodnjem delu posebej prirejenega bloka v študentskem naselju Rožna dolina v Ljubljani. V sobi ima majhno kuhinjo, kopalnico in dve postelji. Luka je sam, a v mnogih primerih invalidi potrebujejo pomoč drugih. Največji problem v začetku študija v Ljubljani je bil prevoz do fakultete in nazaj, vendar so za to kmalu poskrbeli. Društvo študentov invalidov je dobilo kombi, ki je rešil ta problem. Danes imajo dva, zaradi tega je število invalidnih študentov v zadnjem obdobju naraslo. Luka ima do računalniške fakultete zelo blizu, zato jo najraje mahne "peš", če je vreme lepo. Na poti se sreča z manjšimi ovirami, ki invalidu onemogočajo tekoče gibanje. Kjer so urejene kolesarske steze, ni problema, robniki so pa prav zoprn visoki. Študentje invalidi se v zadnjem času zelo prizadevajo, da bi si uredili status, s katerim so povezani tudi stroški bivanja in študiranja. Nekateri potrebujejo spremljevalca, katerega je potrebno plačevati. Zanj mora plačati tudi drugo posteljo v sobi, ki je urejena za eno osebo in se plačuje 15.000 tolarjev mesečno. Sedaj še velja pogoj, da mora biti spremljevalec študent, a za mnoge je delo zelo naporno, saj gre za celodnevno delo, ki zahteva celega človeka s strokovnim znanjem. Nekateri invalidi imajo včasih tudi zdravstvene težave, ki jih lahko ublaži le človek z medicinskim znanjem in nego. Skupni stroški za študenta invalida so zato visoki. Največkrat se med seboj dogovorijo za nekakšno simbiozo. Študentje brez sobe dobijo v zameno za nego invalida posteljo.

Finančno stanje si skušajo olajšati na razne načine. Luka je ob tem pojasnil: "Predvsem bi radi, da bi se nam status uredil tako, da študentom invalidom avtomatično pripadala štipendija. Imel sem jo le prvo leto, saj je bil cenzus zelo nizek in sem kmalu "padel ven". Pritožil sem se in omenil, da sem na vozičku in jo dobil. To je bila navadna štipendija iz združenih sredstev in je znašala 20.000 tolarjev mesečno. Naslednje leto pa ne več, kljub temu, da mama dela v Savi, oče pa v skladiščih v Živilih." Na srečo prejema od Centra za socialno delo dodatek za pomoč in postrežbo invalidov v znesku 50.000 tolarjev, a če ne bi imel tega, ne bi imel nič. Brez pomoči staršev ne bi šlo. Nekateri študenti prejamejo poleg dodatka tudi štipendijo iz združenih sredstev in jim le uspe preživeti skozi mesec. Društvo je za pomoč pro-

silo tudi študentske servise, ki zanj skušajo najti primerno delo. Luka upa, da bo dobil delo s področja računalništva, ki bi dopolnilo študij. Študentje invalidi si želijo, da bi se finančna pomoč uredila za vse enako in bi bila pravno zaščitena. Kljub temu se za študij odloča vedno več invalidov in prav to vnmemo bi država morala podpreti. "Saj gre počasi na bolje," pravi Luka in doda: "le "težiti" moramo."

Blišč in beda študentske družine

Esmeralda, doma iz Kovorja pri Trzinu, in Tomi Canjuga z Jesenic imata danes štiriletnega Amadeja in dobro leto starega Eneja. Skupaj z ostalimi študentskimi družinami živijo v študentskem naselju v Rožni dolini v Ljubljani. Esmeralda končuje teologijo, Tomi, ki je na civilnem služenju v Ilirski Bistrici, je študij teologije že zaključil, končuje pa še Fakulteto za elektrotehniko.

Ko sta dobila Amadeja, sta po dveh mesecih prišla v študentski dom. Življenje je postalo naporno in je zahtevalo številna odrekovanja, študiranje pozno v noč in tudi po dve zaposiltni naenkrat. Pojasnila sta: "Če imata status oba študenta, živi družinica v dvosobnem apartmaju, ki stane 18.000 tolarjev. Ko mami ali očetu preteče status študenta, ki je veljaven za študentske domove, se mamica preseli v trojčka, namenjen mamici, ki je sama z otrokom."

Ko sta delala izpite, sta včasih za pomoč prosila starše, ki so popazili na otroke. Imela sta zelo naporen tempo, saj sta delala tri fakultete in še nočno službo. Ko je bilo potrebno, sta za denarno pomoč poprosila tudi starše, drugače pa sta se želela preživljati sama. Težave so bile tudi pri študiju, zato sta se oba odločila za ponovni vpis, da sta lažje opravi-

Luka Nosan v svoji kuhinji.

Tomi, Enej, Amadej in Esmeralda.

la vse obveznosti. V začetku so bile največji problem seveda finance. Znajti sta se morala sama. Oba sta dobivala štipendijo in otroški dodatek za oba otroke, vendar sta pri uveljavljanju pravice imela vsako leto težave ker sta poročena, a ne živita v skupnem gospodinjstvu na začasnem naslovu in sta brez denarnega dohodka, stalno bivališče pa imata še vedno pri starših. Dokazovati sta morala, da ne živita v skupnem gospodinjstvu in da je Tomi med mirovanjem statusa le na obisku in prijavljen doma. "Če si spadal pod starše, nisi dobil nič, če pa pod svojo družino, pa, ker ni nič prihodka. Enostavno se je bilo potrebno kregati," razlaga Tomi. Bila je vrsta birokratskih ovir s strani uradnih oseb, za katere še ni prave zakonske ureditve.

Prav zaradi takšnih težav želijo študentske družine sedaj zakon-

ske urediti svoj položaj in prve rešitve se s strani ministrstva že kažejo. Uredil naj bi se tudi otroški dodatek za mamo študentko, ki ji po starših pripada do 26 leta. Sta-

novalci študentskih domov so v znesku 6 milijonov tolarjev subvencionirali tretjo posteljo za otroka. Pred dvema leti je bil ustanovljen tudi sklad za študentske

Delavnice in pravljicni koticiki

Kranj - Center za socialno delo iz Kranja poleg svojega rednega dela vsako leto organizira tudi brezplačne delavnice za otroke. Čez poletje otrokom popestrijo počitnice, prek leta pa so dobrodošla poživitev njihovega prostega časa. Pravkar so končali serijo delavnic, ki so se začele novembra lani. Vodi jih socialna delavka Draga Renko s sodelavkami (desna roka je Tatjana Gričar), potekajo pa ob pomoči sponzorjev. Tako jim je Gorenjski muzej vse leto brezplačno nudil prostore, za novo leto so gostovali tudi v restavraciji Cukrarna.

Med sponzorji, ki so podprli ure pravljic, omenjajo slaščičarne Čebelica, Lincer in Supek s ter Pekarno Ogrec, fotografije za spominski album so jim razvilji Foto GM, Foto Koši, Foto Bobnar, Foto Prim in Foto Poredoš Globus. Cvetličarna Aura pa je naredila lep šopek, ki so ga na zaključni prireditvi podarili plesalki jazz baleta, ki jim je poživila zadnje srečanje v začetku aprila. Kot povesta Draga Renko in Tatjana Gričar, je k uram pravljic prihajalo okoli 30 otrok, delavnic, kjer so

risali in tudi drugače likovno ustvarjali, pa 17. Med njimi so bili tudi otroci s posebnimi potrebami, kar je najboljši način integracije. Ta čas se pripravljajo na poletne delavnice z otroki s posebnimi potrebami. Prostore in pomoč jim nudijo v razvojnem

vrtno, trenutno pa jih najbolj skrbi, kako bo z javnimi delavci, ki pomagajo pri teh prireditvah. Na sliki: Na zaključni prireditvi je zaplesala plesalka jazz baleta, dekle s posebnimi potrebami, otroci pa so izdelovali tudi vetrnice. D.Ž.

Na Društvu za nenasilno komunikacijo, Milana Majcna 12, Ljubljana vodijo svetovalne pogovore z mladimi in ženskami, ki doživljajo nasilje, ter z mladimi in moškimi, ki nasilje povzročajo. Vsi, ki potrebujete informacije ali bi se želeli naročiti na svetovanje, jih pokličite na telefonsko številko 01/4344 822.

Piše Milena Miklavčič

Usode

329

Pride čas, ko se umirimo

Toda Damjan se je zmotil. Bil je prepričan, da bodo tako kot on čutili tudi njegovi najbližji.

"Solze sem imel v očeh, ko sem pristal v Trstu, vse me je bolelo od sreče, saj sem bil po treh ali štirih letih prvič v bližini doma. Kar mislim, da je "duh", ki je razsvetlil mene, vplival na ves svet, hehehe! Ko sem pozvonil pri bivši ženi, resnično srečen, da jo bom spet videl, mi odpre vrata nek čuden tip in me začudeno pogleduje od nog do glave. Potem se pojavi ona in njen hladni pogled me sploh še ni postavil na realna tla. Kaj pa hočeš, se osorno obregne in me niti v stanovanje ne spusti. Ja, nazaj sem prišel, rad vas imam, želim biti nekaj časa z vami vsami, ji odgovorim goreče in iz srca. Izginitja, od koder si prišel, še zaslišim, potem pa mi zaloputne vrata pred nosom. Bilo mi je, kot bi me z vodo polili. Bil sem tako trapasto naiven, sploh ne vem, kaj sem mislil! Za mene je bilo tako, kot da se je moj odhod od doma zgodil šele včeraj, tako sem razmišljal. Sploh si nisem hotel priznati, da je mini-

lo že več kot dvajset let, kar sem odšel in jo pustil na cedilu. Usedel sem se v avto in se odpeljal do tašče, kjer je živela hčerka. Tam sem ga šele polomil, saj sem jo hotel kar objeti, ko se je pojavila na vratih. Ona me pa niti poznala ni več..."

Usedel se je na stopnice in vse, kar je načrtoval in gradil v zadnjih mesecih, se je sesulo v prah. Še zmeraj ni niti za hip pomislil, da je on tisti krivec, ki je na nek način uničil dvoje življenj in poleg tega hčerko opeharil za očetovsko ljubezen.

Ker se ni umaknil, ga je hčerka končno le povabila notri. Bila je sama doma in videlo se ji je, da se ob tujcu, ki naj bi bil njen oče, ne počuti dobro.

"To sem takoj opazil in sem ji rekel, da ji ne bom naredil nič hudega. Ona ni nič rekla, samo vprašala me je, če bom kavo pa če sem kaj lačen. Sedel sem tam kot tujec in sploh nisem vedel, kaj naj ji vprašam. Potem ko je tudi sama prisedla, mi je poodčila, zakaj se ji nisem nikoli javil ali pa ji poslal kakšen tolar za študij. Še žival ne zapusti svojih mladičev, tako kot si ti naredil, je bila ostra. Nisem se hotel prepričati z njo, ker sem imel še zmeraj občutek, da mi dela krivico. Da zaradi svoje mladosti preprosto ne more razumeti mojega nemirnega duha. Sedel sem tam in vse njene besede so letele mimo mojih ušes. Sam sebi pa sem se vedno bolj smilil, ker sem imel občutek, da me nihče ne mara. Oh, kakšen tepec sem bil!" Vendar hčerka le ni bila tako brez srca, kot je kazalo na začetku. Ko je videla, da oče

nima kam iti, mu je dovolila, da lahko ostane pri njej, če hoče.

"Čez kakšen dan, ki sva ga preživela skupaj v kletpetu, sem jo le vprašal, če me ima kaj rada, če kaj čuti do mene. Še danes jo vidim pred seboj, kako me je gledala in ocenjevala. Potem pa so se ji zasolile oči in mi je rekla. Veš oče, že ves čas se trudim, da bi te vzljubila, toda ne morem te. Preveč hudega je povezano s teboj. Njene besede so mi segle do srca in me zelo prizadele. Sploh nisem vedel, kaj naj odgovorim. Potem naj grem, sem jo vprašal. Odkimajla je in mi dovolila, da sem lahko pri njej, dokler hočem. Samo ne pričakuj od mene, da te bom imela rada. Bil sem tak tepec, da sem še zmeraj mislil, da je krivična do mene. Prinesel sem ji veliko daril, tudi zlatnine, pa sem mislil, da se jim bom s to ničvrednostjo lahko odkupil za vsa leta, ko se nisem zmenil zanjo."

Damjana je kmalu zamikalo, da jo je mahnil po svoje. Izginil je za dan ali dva in se spet vrnil domov, ne da bi povedal, kje je hodil. Ko ga nekoč ni bilo ves teden, je kar nekaj časa trajalo, da mu je hči prišla odpreta vrata. Mislila sem, da si spet šel, mu je rekla. Tedaj se je Damjan šele začel zavedati, da "normalni" ljudje povedo, kam gredo in kdaj pridejo.

"Celo življenje sem bil svoboden in vsaka odvsnost je bila tuja mojemu počutju in značaju. Zelo težko sem hčerki obljubil, da se bom, vsaj tedaj, ko

bom pri njej, obnašal drugače. Ko sem se odpravil v Francijo, kamor sem šel urejat nekatere zadeve za prijatelja patra z Madagaskarja, sem hčerko povabil, naj gre z menoj."

To so bili eni najlepših trenutkov v Damjanovem življenju. Oba sta se razživila in že na letalu, ko sta se pogovarjala o življenju in smrti, ugotovila, da imata veliko skupnega. Damjan je tedaj prvič slišal hčerkin iskreni smeh. V trenutku "slabosti" mu je povedala, kako je trpela, ker se je tudi mama občasnno "maščevala" nad njo zaradi Damjana. Izvedel je, kako hudo je bilo takrat, ko je bila bivša žena v drugo noseča, on pa je spet izgubil po svojih poteh. Hčerka se mu je odprla in pred njegovimi očmi se je naslikalo njeno samotno otroštvo, ko je bila večkrat kot ne, tarča maminih živčnih izbruhov. Še sreča, da jo je v svoje zavetje potem vzela stara mama, ki je zaslutila, da nedolžen otrok trpi.

"Nikoli ne bom pozabil tistega prizora. Letalo je zašlo v nevihtni oblak, premetavalo nas je, hči pa se je, prvič od kar sva bila skupaj, naslonila name, se me oklenila in zajokala. V meni se je nekaj premaknilo in začel sem se zavedati, da mogoče tudi jaz nisem prav ravnal, ko sem poslušal le svoje želje, nisem se pa oziral na svoje bližnje. Ali lahko oprostiš staremu možu, sem jo prosil in ona je samo prikimala. Tedaj sem se zaklel, da bom zaradi nje spremenil svoje življenje, da je ne smem še enkrat prizadeti."

Začarani svet drog

Zasvojenec ima največkrat problem s svojim prostim časom, nimajo delovnih navad, so brezposelni.

Kranj - Za Center za odvisnosti Kranj na Planini in Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog Gorenjske na Zlatem Polju je marsikateri odvisnik vsaj slišal, če se že ni z njim kar osebno spoznal. Imata svoje programe, svoj način dela. Enkrat sta bolj, drugič manj uspešna.

Nina Jerman, diplomirana socialna delavka, je v Centru za odvisnosti začela je kot prostovoljka. "Da bi se prav zavestno odločila za delo z odvisniki, se nisem. Tako je nanoslo, potem pa me je stvar začela zanimati."

Njena naloga je predvsem preventivno delo. "Nekateri pridejo iz komune, drugi so na metadonu. Spremljala sem deklce, ki je hodila na individualno terapijo, vendar je potem kar naenkrat ni bilo več. Vendar kljub temu ve, da lahko pride in poskusi znova. Kar se pa tiče komun.... Komune so različne. Nekateri dovolijo stike s starši, druge ne. V Milanu ima "Help", na primer, zelo ostra pravila."

Nekatera delovna področja si v Centru deli s sodelavko Vesno Nikolič, ki je tudi pedagoginja. "Moje specifično področje so individualna spremljanja posameznega odvisnika," razlaga Nina.

Vesna prihaja iz Domžal. Tudi zanjo velja, da je "nekako nanoslo", da se je znašla v svetu odvisnikov. Na pravi strani, seveda. "Predvsem sem želela pomagati," pove Vesna, ki meni, da je v Kranju smiselno delati. "Ukvarjam se bolj z izobraževanjem. Večina zasvojenec je brez formalne izobrazbe. Kasneje jim je treba pomagati pri iskanju zaposlitve. Trenutno imamo v skupini fanta, ki je dokončil srednjo gradbeno šolo in sedaj razmišlja o nadaljevanju. Cen-

hkrati pa tudi sam spoznavaš njihov pogled na to problematiko, razmišljanja, prepričanja, denimo, tudi takšno, da marihuana zdravi astmo."

Terapevti iz Centra za odvisnosti - od leve: Nina Jerman, Vesna Nikolič, Mile Hodnik

ter pomaga pri financiranju izobraževanja, pomagamo z inštrukcijami in, kar je zelo pomembno, dajemo prostor in čas, da se sploh lahko učijo, ker se nekateri doma ne morejo."

V Centru se terapevti najpogosteje srečujejo z zasvojenici, ki imajo problem s svojim prostim časom, nimajo delovnih navad, so brezposelni. "Zato jih vključujemo v različna dela, spodbujamo ustvarjalnost," razlaga Nina, ki že nekaj časa skupaj z zunanjo sodelavko vodi tudi preventivne delavnice v osnovnih šolah, želi pa, da bi ta oblika preventivne čimprej našla prostor tudi v srednjih šolah. "Otroke je potrebno seznaniti z nevarnostmi in s posledicami, ki jih prinašajo droge,

Mile Hodnik, socialni delavec in vodja Centra za odvisnosti, pravi, da so zaposlenim v centru dragocena pomoč laični in izkušni terapevti in da zasvojenec nikoli ne silijo v programe, vključevanje je povsem prostovoljno. "Obstajajo različne poti: lahko so to starši, zasvojenec ali šola, ki se oglasi v centru. Veliko zasvojenec pride k nam zato, da si olajšajo dušo. Nekateri mislijo resno. Drugi pridejo, ker imajo kup sodnih postopkov in mislijo, da jim bo prizaneseno, če se bodo vključili v program zdravljenja. Žal postopki ne zastarajo. Ker imam izkušnje s področja zapornišva lahko rečem, da zelo dobro sodelujemo tako z zaporom kot tudi s sodiščem."

Osnovna dejavnost centra je seveda delo z zasvojenici in njihovimi družinami, ki morajo pri zdravljenju sodelovati. Ne pride namreč zasvojenec kar v center in je že ozdravljen. Pa tudi za skupinski program ni takoj pripravljen. Center omogoča individualne pogovore, svetovanja po telefonu, pripravo odvisnikov za vključevanje v t.i. visokopražne programe, organizira že omenjene preventivne delavnice, katerih glavna naloga je, da bi mladostniki začeli razvijati pozitivno vrednotenje o samem sebi.

V Kranju pa je tudi Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog za Gorenjsko. Prostor ima v zdravstvenem domu, odprt je vsak dan, njegovo glavno poslanstvo pa je razdeljevanje metadona. Dejavnost te vrste je še v Trzihu in na Jesenicah. Z metadonom oskrbuje tudi zapornike in Radovljici.

"Pri nas obravnavamo zasvojenec od nedovoljenih drog, kot so kokain, heroin, amfetamini in podobno. Alkohol in kajenje sta sicer tudi odvisnosti, vendar nista v naši domeni," pravi Nataša Kern, splošna zdravnica za zdravljenje odvisnosti. Delo temelji na sodelovanju splošnega zdravnika, psihiatra, kliničnega psihologa in medicinske sestre. Sodelujejo tudi s Centrom za socialno delo.

"Zasvojenec pride k nam prostovoljno, imeti pa mora urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje. Zaželeno je sodelovanje staršev, razen pri mladotnikih, kjer starši oziroma skrbniki morajo sodelovati. Povprečna starost zasvojenec je 25 let in je nižja kot v pretek-

lih letih, kar je najverjetneje posledica boljšega osveščanja ljudi. V kranjski ambulantni je 80 odstotko moških zasvojenec, vendar narašča tudi odstotek žensk."

Delo zdravnika se zelo razlikuje od dela socialnega delavca, programske in pristopno: "Na uvodnem srečanju se pač z zasvojenim pogovorimo. Potem naredimo somatski, telesni pregled, ga napotimo na laboratorijske preiskave, anonimno testiramo za hepatitis in virus HIV. Sez-

Dr. Nataša Kern

nanimi ga z infekcijami, ga napotimo k infektologu in cepimo proti hepatitisu B. Če se z bolnikom odločimo za zdravljenje, je treba odmerke metadonu prilagoditi vsakemu posebej."

V zdravstveni program je na Gorenjskem v povprečju vključenih okrog sto bolnikov. "Približno 80 v Kranju in deset na Jesenicah," pravi dr. Nataša Kern, ki dela v centru že tretje leto.

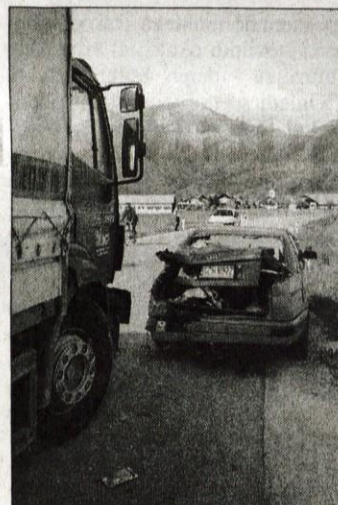
Zanimiv pogled na zdravljenje odvisnosti nam je dal tudi nekdanji zasvojenec, Blejlec Gašper Benedik, ki govori iz lastnih izkušenj. "Menim, da je vsak program za nekaj dober. Užival sem vse, razen metadona. Lahko bi rekel, da se njegov namen ne sklada z dejansko uporabo. Večina zasvojenec ima zdravljenje za izgovor in jim metadon pomeni samo brezplačen dodatek. Sem pa odločno proti legalizaciji marihuane, ker zadeva ni tako preprosta, kot izgleda na prvi pogled."

Z legalizacijo marihuane se ne strinja tudi nobeden od naših sogovornikov iz obeh centrov. Mile Hodnik je prepričan, da družba za tak dolgotrajen proces še ni pripravljena, zrela.

Alenka Brun, foto: Gorazd Kavčič, Tina Dokl

NEZGODE

Trk v Hotemažah

Hotemaže - V torek popoldne sta se na cesti v Hotemažah pri Predvoru zapletla v prometno nezgodo voznik avdija poljske registracije in voznik Sloginega tovornjaka. Huje ranjenih k sreči ni bilo, škode pa je kar nekaj.

Foto: Gorazd Kavčič

Pobeglega motorista dobili

Bohinj - Voznika, ki je 28. aprila zvečer v Ribčevem Lazu trčil v pešca in potem pobegnil, so policisti dobili. Gre za 44-letnega domačina G. R., ki je vozil neregistriran 750-kubični motor yamaha XTZ. Sledi mu kazenska ovadba.

Pozabljeno olje na štedilniku

Jesenice - V torek je Jeseničan S. Š. pripravljala kosilo. Na plinski štedilnik je pristavila ponev z oljem in odšla v otroško sobo, kjer je z otrokom pospravljala. Ko se je vrnila v kuhinjo, se je pregreto olje že vnelo, ogenj se je polotil nape in omaric.

S. Š. je šla na hodnik izklopiti elektriko, njeno vpitje na pomoč pa je slišal sosed B. L., ki je z ročnim aparatom požar hitro pogasil. Škode je za najmanj sto tisočakov.

Prohibicija konoplje - da ali ne?

Ob veliki akciji Študentske organizacije univerze v Ljubljani Prohibicija slepi! je bila prva okrogla miza na temo dekriminalizacije konoplje. Med uradnimi govorniki trenutno le tisti, ki jo podpirajo, nasprotnih argumentov ni bilo.

Govorniki prve okrogle mize so večinoma podprli akcijo študentov in dekriminalizacijo konoplje, vendar se zavedajo, da bo potrebno storiti še vrsto korakov da bo prišlo do pogovorov v parlamentu in spremembe zakoreninjenega negativne miselnosti o konoplji. Govorniki mag. Gorazd Drevenšek z Inštituta za farmakologijo in eksperimentalno toksikologijo Medicinske fakultete, politolog in višji svetovalec z Urada za droge Matej Košir, dekan Fakultete za družbene vede dr. Igor Lukšič in predstavnik nevladne organizacije Konoplja ORG Urban Pirkmajer so ponovno poudarili pozitivne lastnosti industrijske konoplje, ki se

že uporablja v zahodnih deželah. Po mnenju dr. Lukšiča bi gojenje industrijske konoplje v industrijske, tekstilne in prehrabne namene začelo odlično reševati tudi slovensko gospodarstvo. Slovenija na primer nima bombaža in plantaže konoplje bi odlično zamenjale manjkajoči člen v tekstilni industriji, ki ga je potrebno uvažati. Odprla bi se delovna mesta, nezaposlenost zmanjšala in Slovenija bi lahko začela izvažati odlične tekstilne produkte. Ob tem naj spomnimo na prve poizkuse slovenskih kmetov pred leti, ko so že gojili nasade industrijske konoplje, a jih je bilo zaradi neurejene pravilnika potrebno uničiti.

Poudariti je namreč treba, da je potrebno ločiti med industrijsko konopljo, ki jo v zahodnem svetu že gojijo in ne sme presežati 0,3% vsebnosti THC - spornih psihoaktivnih snovi - in indijsko konopljo, ki se navadno uporablja za "jointe" in vsebuje do 20 odstotkov THC. Problem praktičnega nadzora je namreč v tem, da sta si izredno podobni in ju je na pogled težko ločiti, njuno razliko pa pokaže šele kemijska analiza. To predstavlja za policijo kot nadzorni organ pri gojenju težavo, ki pa bi se po mnenju zagovornikov gojenja industrijske konoplje dala odpraviti s podrobnejšo kemijsko analizo večjega števila naključnih vzorcev konoplje.

Industrijska konoplja predstavlja po zbranih podatkih in že starih

praktičnih izkušnjah v svetu industrijsko rastlino s številnimi možnostmi, ki bi rešile marsikatero gospodarstvo, predvsem pa je ekološko čista, je še poudaril dr. Lukšič, a tu je še konoplja za osebno uživanje, ki pa ob kajenju na človeka vselej nekako deluje, podobno kot alkohol, kava ali tobak. To predstavlja najbolj sporno temo in bo potrebovala še obilo diskusij, raziskovanj in iskanja možnih zakonskih rešitev. Mag. Drevenšek, ki se ukvarja tudi z zasvojenostmi, je poudaril, da zasvojenost s konopljo ne pelje nujno v uporabo "trših" drog in da se je človek brez težav lahko odvadi v enem tednu. Zasvojenosti pa imajo zadaj navadno povsem drug vzrok.

Katja Dolenc

Na cestah le registrirani mopedi

Kranj - V bazi AMZS v Kranju je bila v torek kar precejšnja gneča. Od 1. maja naprej namreč motorna vozila z dvema ali tremi kolesi, katerih delovna prostornina motorja ne presega 50 kub. centimetrov in ki na ravni cesti razvijejo hitrosti od 25 do največ 50 kilometrov na uro, brez nalepk o tehnični brezhibnosti in registracijskih tablic ne smejo več na ceste. Samo do 1. maja je bil tudi čas za registracijo tistih mopcedov, ki vseh sicer zahtevanih dokazil o izvoru in lastništvu niso več imeli.

H. J., foto: Gorazd Kavčič

KRIMINAL

"Torbičar" spet na delu

Kranj - O drznem tatu na kolesu, ki je starejši peški okradel prejšnjo nedeljo, smo že poročali. Zadnji konec tedna pa je bil "torbičar" očitno spet na delu. V petek okrog pol enajstih zvečer se je neznanec s kolesom pripeljal za 40-letno Kranjčanko K. Č. in ji iz rok iztrgal torbico. V njej so bili njeni osebni dokumenti, denarnica s 5000 tolarji in telefon. "Torbičar" na kolesu je dejanje ponovil tri četrte ure kasneje, ko je za približno 25 tisočakov okradel 17-letno J. M. iz Kranja.

V nedeljo dopoldne pa je bila nova žrtev L. K., ki je šla peš po Glavnem trgu v mestu. S krajo torbice jo je oškodoval za približno deset tisočakov.

Naročil in dobil, le plačal ne

Kranj - Policisti so napovedali kazensko ovadbo 24-letnemu podjetniku z Jesenic, ki naj bi zagrešil poslovno goljufijo. Lanskega novembra je pri Intervropi naročil prevoz blaga in za zavarovanje plačila predložil menico, čeprav na računu, kot so kasneje ugotovili policisti, ni imel denarja. Intervropi dolguje 415.069 tolarjev.

Vlom v stanovanje in podjetje

Jesenice - S petka na soboto je nekdo vlomil v eno od jeseniških stanovanj in odnesel mobilna telefona motorola 520 in ericsson T295. Zatem je stopil še v poslovni prostor podjetja Gratim, kjer je "našel" nekaj denarja, mobilni telefon ericsson, moško ročno uro seiko, žensko uro schwartz, tri ženske ure neznanne znamke, stekleno skrinjico z rožo in več zlatih prstanov, uhanov, verižico. Škodo cenijo na približno pol milijona tolarjev.

H. J.

Ozadje novinarskega razkrivanja aktualne ameriške Televizije - od Washingtona do Las Vegasa

V kraljestvu milijonov

Vine Bešter, pred dobrim desetletjem novinar Gorenjskega glasa, sedaj namestnik direktorja informativnega programa POP TV, je posebej za naše bralce strnil vtise z enomesečnega študijskega potovanja po ZDA, od koder se je pravkar vrnil.

"Sledite denarju!" je krilatica, s katero se onstran luže srečajo že novinarski začetniki. Pot mogočnih "zelencev" namreč razkrije vse: tako prave akterje kot prava ozadja. Zgodbe dobijo na moči, mediji na odmevnosti. Še posebej Televizija, ki še vedno kraljuje na vrhu pomembnosti. "Brez ekrana me preprosti ni", mi je v kratkem neformalnem pogovoru v Washingtonu zatrdil eden vidnejših ameriških senatorjev, ki sicer ceni radio in še posebej časopise.

Denar, bolje milijoni, pa kraljujejo tudi znotraj samih Televizij. Voditelji najprestižnejših oddaj "velike trojice" (NBC, ABC, CBS) so praktično hollywoodski zvezdniki. Zgolj za primer: David Letterman s svojo večerno pogovorno oddajo po novi, še sveži pogodbi dobi letno več kot 30 mili-

štirje iz Evrope, vsi drugi iz Afrike.

Ena najbolj znanih stavb na svetu je po "nine - eleven", kot Američani kratko označujejo teroristične napade lanskega 11. septembra, praktično utrdba. Če so bili predtem turistični ogledi notranjih prostorov Bele hiše nekaj

Slovita 5. avenija v New Yorku. Povsem na levi strani prestižni Tiffany.

so bili pred napadom premalo pozorni," nam na poti do prostora za tiskovne konference, že znotraj varovanega območja Bele hiše o delu policije kratko navzre kolega z ene od ameriških televizij.

Tiskovna konferenca v Beli hiši? Profesionalno gledano na prvi pogled sila podobna političnim "tiskovkam" drugod po svetu. A vseeno z nekoliko razlike, vsaj če primerjamo s Slovenijo. Čas začetka in trajanja konference je natančno določen in se ga vsi dosledno držijo. Oseba za govorniškim pultom - v našem primeru tiskovni predstavnik predsednika Georgea W. Busha - odgovarja na vsa postavljena novinarska vprašanja. Čeprav niso vezana na osrednjo, vnaprej napovedano temo konference.

Čeprav imajo v sorazmerno majhnem prostoru novinarji tako TV, kot radia in časopisov potrebne pogoje za delo, ki jih narekuje narava njihovega medija. Televiziji tako naprimer nimajo težav z osvetlitvijo, ozadjem govornika in kvaliteto tona, kot je to velikokrat praksa na tiskovnih konferencah v Sloveniji. Novinarji postavljajo konkretna in jasna vprašanja, pri nas pa se včasih samo gledamo, kdo bo kaj vprašal. "Za naše gledalce je pomembno, da jim lahko povemo, da gre za odgovor na naše vprašanje," mi po koncu razlaga kolegica s CNN, televizijske postaje, ki v ZDA še zdaleč ne dosega takšne gledanosti, kot si mogoče marsikdo misli, ko zasleduje "evropski" program CNN. Tistega, ki je viden tudi v Sloveniji. "Tukaj pač tekmuje vsako minuto," še doda CNN-ova posebna poročevalka iz Bele hiše, ko se že pripravlja na neposreden vklop v njihov TV program s kratkim poročilom o pravkar slišnem.

Posebno varovanje Bele hiše

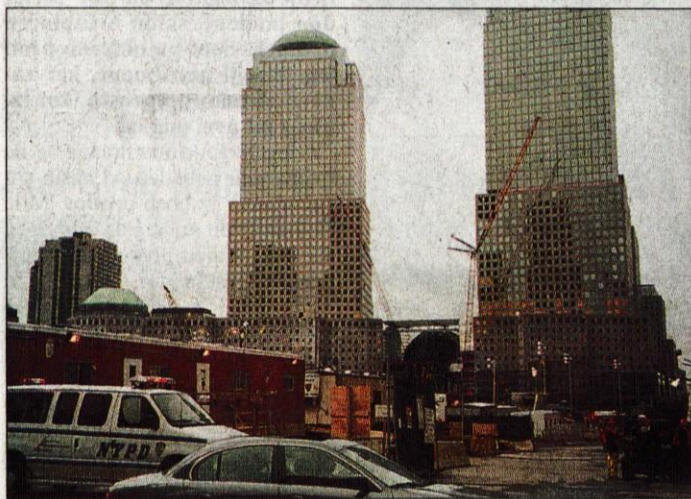
Še v nečem je Bela hiša za televizije drugačna. Največje, stalno akreditirane hiše imajo namreč na zelenici zahodnega krila palače ameriškega predsednika 24 ur na dan postavljeno svojo opremo - kamere, luči (urejeno tudi za primer dežja!). In vse, kar je potrebno, je le vklop elektrike in novinar pred kamero. In že so neposredno v programu.

Ob Beli hiši je imela naša skupina možnost prisostvovati tudi tiskovnim konferencam v nekaterih ostalih najpomembnejših ameriških stavbah - obrambnem ministrstvu, kongresu. "Oprostite, ampak najprej varnost!" so bili sicer prijazni, a neizprosni varnostniki tudi na zunanjem ministrstvu. Zgodba, ki se nam je kot rdeča nit ponavljala skozi celotno potovanje. "Dokument s sliko posim," glas varnostnice, potem ko so nas pred glavnim vhodom z detektor-

kdove kolikokrat - sli mimo detektorjev kovin. Resnici na ljubo pa velja zapisati, da nismo doživeli niti ene res neprijetne tovrstne izkušnje. Policisti so nam vedno jasno dali vedeti, da opravljajo le svoj posel.

Jutranji studio najbolj gledane TV v ZDA.

"Ground Zero" - mesto, kjer sta stala dvojčka WTC.

jonov dolarjev. Njegov ta hip najbolj vroč kolega je Tom Brokaw (NBC), ki vodi najbolj gledan informativni program. Čez nekaj tednov mu poteče pogodba, po kateri je letno dobival 7 milijonov dolarjev.

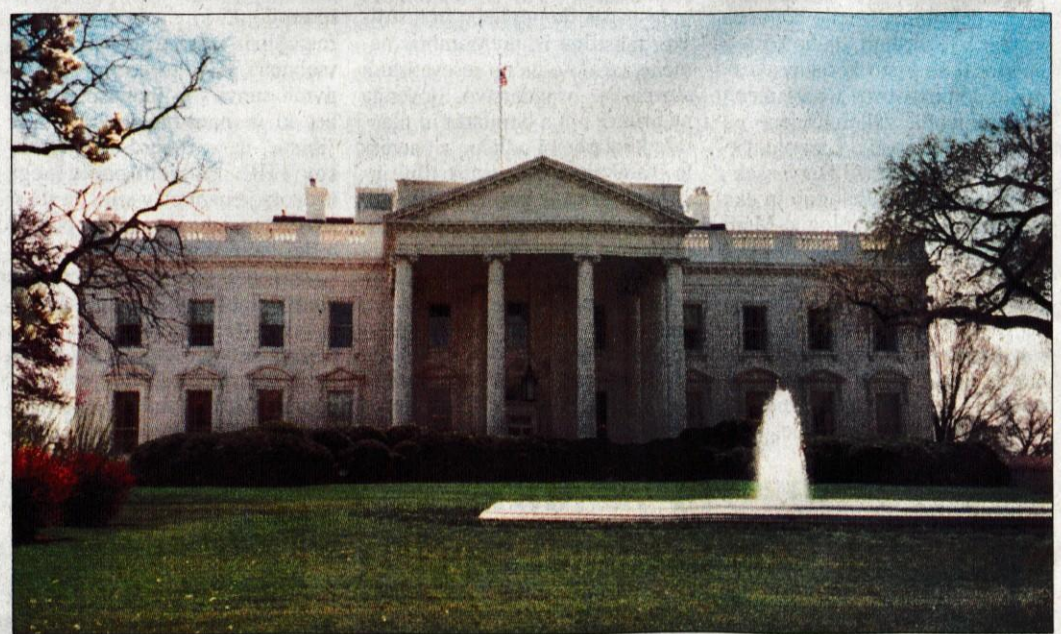
Policija je preverila vaše akreditacije in vse je v redu. Lahko vstopite znotraj ograde in greste na tiskovno konferenco glasnika ameriškega predsednika," nam je po slabi uri čakanja pred Belo hišo konec preteklega meseca v Washingtonu povedala predstavnica zunanjega ministrstva, ki je imelo roko nad organizacijo našega enomesečnega študijskega potovanja po ZDA. V skupini smo bili televiziji iz 24 držav, od tega

povsem normalnega - tako kot obiski številnih okoliških vrhunskih muzejev - danes temu ni tako. "Ogledi so do nadaljnjega odpovedani," je vsebina skopega obvestila na informativni tabli, namenjeni turistom, ki sicer dnevno še vedno množično oblegajo trg Lafayette pred Belo hišo in iščejo najboljše kot za spominsko fotografijo.

Posebni varnostni ukrepi veljajo tudi za novinarje. V nekoliko boljšem položaju so tisti s stalno akreditacijo, vse druge pa čaka kopica vprašanj, in če ni zelene luči iz tiskovnega središča Bele hiše, ti tudi mednarodna novinarska izkaznica seveda prav nič ne koristi. "Kolikor sedaj pretiravamo,

Miza in kamera, kjer je nastal pojem tiskovna konferenca.

Bela hiša, rezidenca ameriških predsednikov po 11. septembru močno zastražena.

jem kovin že podrobno pregledali policisti. Sledi vprašanje, s kakšnim namenom sem v stavbi in kdo od ministrstva ima "nad nami roko". Ko uniformirana gospa preveri tudi to, poda preko varovanega pulta akreditacijsko oznako "novinar obiskovalec" in pove, da grem lahko do tiskovnega središča le v spremstvu njihovega uslužbenca (varnostnika v civilu). Še prej pa, še enkrat skozi detektor kovin, podoben pregled osebne torbe...

Če se spominjam prvih dni potovanja, smo prav vsi v skupini zmigovali z rameni, češ pretiravanje, potem pa smo se na te varnostne ukrepe nekako privadili. Varnostniki so kar naprej, kljub naši vnaprejšnji uradni najavi, pregledovali dokumente, torbe in iskali razloge za piske, ko smo -

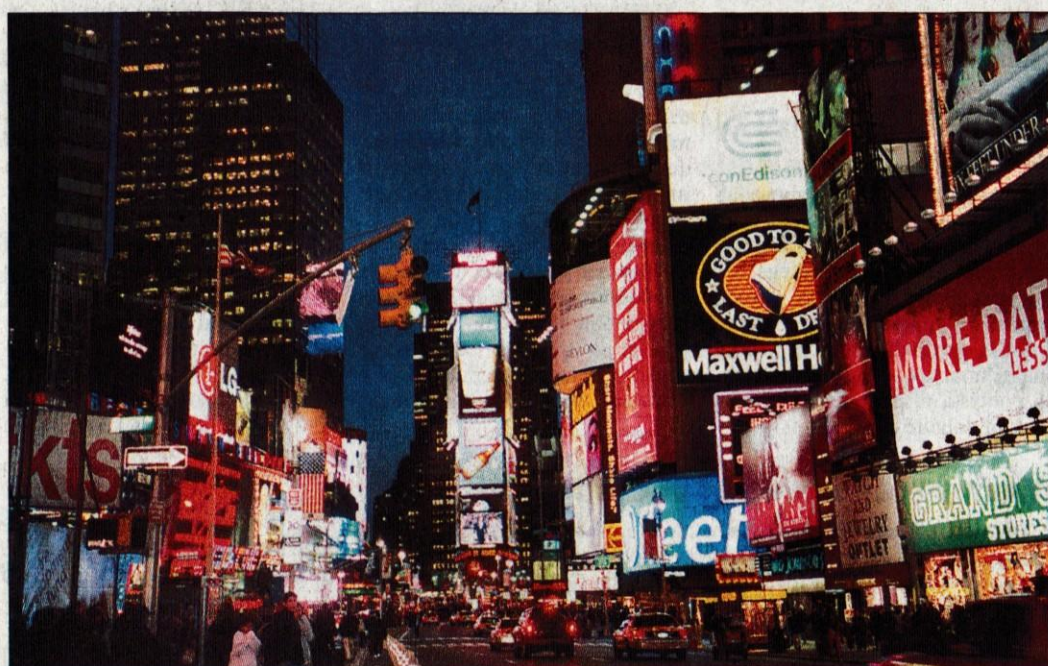
Watergate, stavba, ki je skozi raziskovanje novinarjev Washington post odnesla predsednika Nixona.

In ko sem že pri možeh v modrem. Slovencem so skozi televizijsko serijo NYPD blue tačas verjetno najbolj poznani tisti v "velikem jabolku", kot pravijo New Yorku. Res so nekaj posebnega. Ne samo, da jim je mesto ob gasilcih na različnih mestih izobesilo napise, s katerimi se jim zahvaljujejo za njihovo delo ob 11. septembru, tudi trgovine s spominki so vse v modrem. Če je namreč včasih veljalo, da si lahko posamezne kose (turistom namenjene) uniforme kupil le v specializirani policijski trgovini, to danes lahko storiš praktično na vsakem vogalu. In verjetno je bolj malo turistov, ki domov otrokom za spomin ne odnesejo majice (okrog 15 dolarjev) ali vsaj modre kape s policijskim logotipom.

Televizorje v smeti!

Iz New Yorka se sicer menda domov še vedno mora prinesiti kakšno čudo fotografske ali snemalne tehnike. Cene so v primerjavi z našimi resnično bistveno nižje. Za primerjavo: digitalno kamero, ki stane v Sloveniji dobrih 400 tisočakov, lahko v New Yorku dobite že za 800 dolarjev, kar je več kot polovico ceneje!

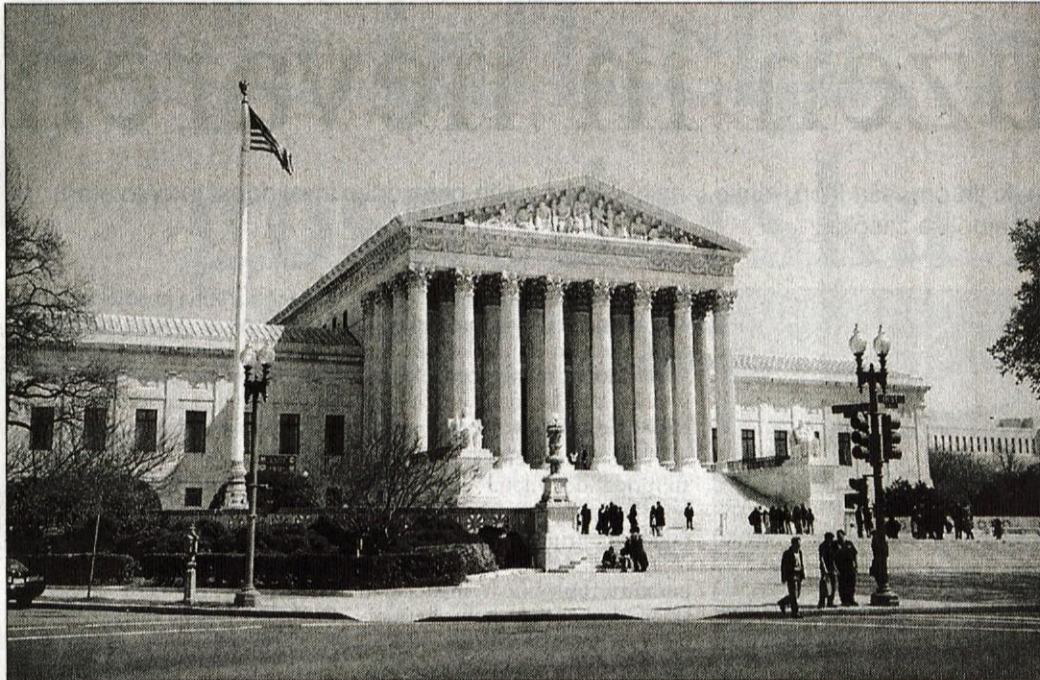
Tehnika pa je tudi področje, ki je bilo za nas profesionalno on-

Srce Manhattna - Broadway s svojimi muzikli.

stran luže še posebej zanimivo. V mesecu dni smo uspeli videti celo vrsto različnih televizijskih postaj - od največjih do malih, lokalnih. Ob tem moramo vedeti, da ima tam lokalna, mestna Televizija lahko tudi toliko gledalcev, kot ima Slovenija prebivalcev.

Ameriška televizija sicer nezaodrno drvi v digitalizacijo. "Javnim televizijam visi za vratom zakonodaja, po kateri morajo svoje predvajanje do leta 2006 v celoti prenesti na digitalno tehniko," nam je v Washingtonu razlagal predstavnik zveznega urada za komunikacije. Druga plat zgodbe, ki smo jo izvedeli od kolegov na televizijah, pa pravi, da danes praktično še nikomur ni jasno, kako bo to moč uresničiti v tako kratkem času. Digitalni televizorji so še predragi, po domovih so

Vrhovna sodna avtoriteta v ZDA Vrhovno sodišče nasproti Capitolu.

še vedno prej izjema kot pravilo. Čeprav smo ob koncu našega potovanja, v Las Vegasu, na vseameriški razstavi televizijske tehnike videli izključno ploščate televizorje. Velike škatle sodeč po videnem v Vegasu (zbrani so bili zadnji svetovni tehnični TV dosežki) nezadržno odhajajo v zgodovino. "Danes je mogoče ozek ploščati TV sprejemnik z izredno kvaliteto sliko za marsikoga res še predmet iz izložbe, a bo kmalu drugače," mi je na njihovem razstavnem prostoru zatrjeval drugi človek enega največjih svetovnih proizvajalcev televizorjev. Svojo trditve je ponovil tudi potem, ko sem mu omenil, da "spodoben" ploščat televizor pri nas še vedno stane krepko preko milijona dolarjev. Kar je seveda za povprečnega Slovenca zgolj sanjska vsota, ki bi jo lahko odštel za ta kos tehnike.

Pa potem tam nekaj let, še ena ali dve postaji vmes in šele potem, ko bom imela že veliko izkušenj, poskus iskanja službe pri "velikih" v New Yorku," mi je razlagala ena od tamkajšnjih novinark, ki, mimogrede, za Slovenijo, kot večina naših ameriških sogovornikov, še ni slišala. Mogoče izključno v povezavi z bivšo Jugoslavijo oziroma vojne na tem območju. Kariera ameriškega novinarja nujno vodi skozi delo na lokalnih medijih, kjer se naučijo osnovnih profesionalnih veščin. "Vemo, da smo valilnica kadrov za večje Televizije, ampak piramida uspeha je pri nas pač takšna," proučeno priznava pomočnik direktorice ene od lokalnih Televizij v San Antoniu (Texas), "še vedno se najdejo tudi takšni, ki niso nujno najslabši, ki svojo kariero iščejo v lokalnih medijih." In zanimivo,

riške Televizije govori eden od profesorjev Teksaske univerze in dodaja: "Američane tudi po 11. septembru predvsem zanima domača dežela, notranja politika in ne svet. Vprid tega podatek, ima samo 10 odstotkov članov ameriškega senata potne liste!"

Poklice ubijajo, mar ne?

Mediji se spreminjajo naprej. Ravno v času mojega potovanja po ZDA je denimo sicer konzervativni "učbenik ekonomistov" časnik Wall Street Journal izšel z barvno naslovnico. Iščejo se novi izzivi. Denimo ena od špansko govorečih (znanje španščine je v ZDA po besedah naših sogovornikov vse bolj pomembno) televizij v južnem delu Teksasa uvaja tako imenovano civilno novinarstvo. Posameznim mnenjskim voditeljem v soseskah so razdelili internetno povezavo s kamero, tako da se lahko kot "dopisniki" ob konkretnih lokalnih problemih javljajo neposredno v program. Vse bolj je na pohodu internet. Če gre verjeti uradnim podatkom, ima kar 94 odstotkov vseh šol v ZDA povezavo na internet in kar 86 odstotkov učiteljev uči s pomočjo interneta. Praktično ni medija, ki nima resne lastne internetne strani. "Zaenkrat v tem še ni zaslužkov, vendar bodo zanesljivo prišli," je denimo prepričan eden od urednikov enega od internetnih časopisov v New Yorku.

Ta "prestolnica vseh prestolnic" ima tudi nekaj močno prepričanih televizijscev, ki menijo, da bo šel razvoj televizije v smer "fotožurnalizma". Kar pomeni nič več samostojnih snemalcev, asistentov, tonskih tehnikov, montažerjev, etc. (kopica televizijskih poklicev), ampak zgolj ena oseba, ki bo vse to opravila sama. Novinar, ki bo vedno in povsod s seboj nosil majhno digitalno kamero, sam posnel ves material, ga na računalniku pregledal, uredil in zmontiral za objavo na televiziji ter ponovno preko računalnika poslal naravnost v režijo informativnega programa. Za resno proučevanje te smeri nadaljnega razvoja so se po podatkih, ki so nam jih predstavili v New Yorku na primer pred kratkim odločili tudi v Evropi, na londonskem BBC-ju.

Ameriška značilnost / če jo na primer primerjavo s Slovenijo / je

tudi več vrst povsem specializiranih televizij. Na primer verska televizija. V Severni Karolini (jug Amerike je sicer zelo veren) sem imel priložnost obiskati eno takšnih televizij. "Delujemo skozi kabelski sistem, imamo dober milijon naročnikov in naš lastnik je ob koncu leta, ko prešteva zaslužek zadovoljen," mi je razlagal direktor televizije, potem ko mi je razkazal novo poslovno stavbo, preurejene studije in drago tehniko. Njihov program? Strogo cerkvenih obredov pravzaprav zelo malo, prednjačili so otroški in mladinski zabavni programi, pa lahkotnejši glasbeno-zabavni programi za odrasle.

Milijonarji na delu

Posebnost je seveda tudi izjemna konkurenca, pestra televizijska ponudba - množstvo kanalov. "Sredi New Yorka na Manhattanu na

ne oddaje v preteklih dneh. Na primer: trenutno najbolj gledane serije so ER (NBC), CSI (CBS) in Friends (NBC), v informativnih programih je televizijski velikan NBC za malenkost pred družbo ABC, med večernimi pogovornimi šovi je Leno za malenkost pred Lettermanom. Slednjega sem uspel videti na delu. Zvezdnik je "v službi" /snemanju/ pozno popoldne, ko se v Teatru Sullivan na Broadwayu (New York) snema njegova oddaja. Tisto, kar mi je bilo dano videti s sedeža in delčka ozadja organizacije oddaje, je seveda jasen odgovor na vrtoglave zneske, ki se skozi reklame vrtijo ob tem projektu. Visoko profesionalna sestava ekipe, ki izza televizijskih kamer pripravlja šov.

Rdeča nit obiska v ZDA je bila skozi pogovore z našimi sogovorniki po TV postajah in Univerzah tudi ameriška politika in njen vpliv na medije. Še posebej ob

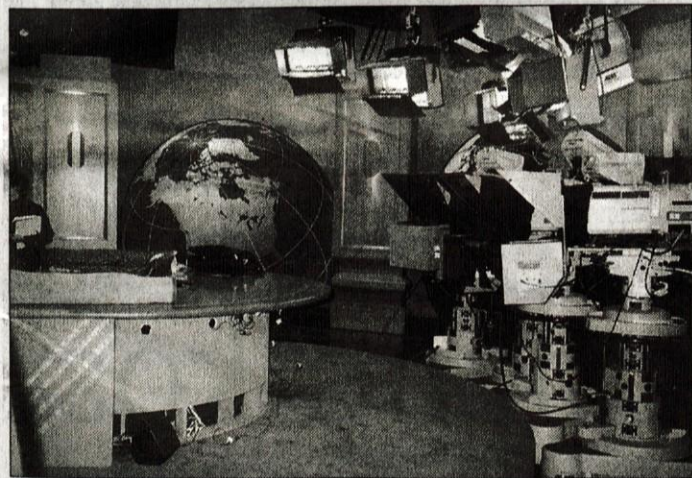
Dokument? Sezujete čevlje prosim!

Moje spoznavanje aktualne televizijske Amerike je vključevalo tudi vrsto družabnih dogodkov. V Washingtonu seveda ne gre brez tega, da ne bi vsaj dan ali dva preživel v tamkajšnjih muzejih, ki so lepo razporejeni okrog Bele hiše. Pa naj gre najprej za zgodovino (kjer je ob ostalem trenutno izjemno privlačna razstava o ameriških predsednikih), umetnost z neštetiimi platni imen svetovne zgodovine ali veselje, kjer se sprehajate med raketami, moduli in avtentično tehniko, ki je spoznavala luno.

Vsi vstopi v muzeje so posebej varovani s policijo in spet ne moreš mimo detektorjev kovin, pregledovanja torbic. Tega pa na primer ni na znamenitem pokopališču Arlington, kjer, kot je znano, ob umorjenem predsedniku Ken-

Rockefellerjeva stolpnica z drsališčem pred vhodom, kjer visi tudi slovenska zastava.

TV tehnika nezadržno koraka v digitalizacijo.

Tiskovni predstavnik predsednika Busha pred dopisniki iz Bele hiše.

primer imate lahko doma v roki daljinec, preko katerega krmilite več kot 130 različnih programov," razlaga član uprave družbe, ki je širom po Združenih državah poznana po merjenju gledanosti. Ratingi in deleži gledalcev na posameznih programih so preko luže poglavje zase. Če v Sloveniji nekateri še vedno niso povsem prepričani, kaj bi z njimi, televizijscem v Ameriki te številke predstavljajo vse. Že v dnevnem časopisu in to ne zgolj v lahkotnejšem (sicer najbolj branem) dnevniku USA Today lahko tekoče prebirate, kako gledane so bile posamez-

Avtor zapisa na tiskovni konferenci znotraj Bele hiše.

Astronavtska obleka, ki je bila na Luni, razstavljena v Washingtonskem muzeju.

njihovem razvpitem prvem amandmaju, ki jim posebej zagotavlja svobodo medijev. Kar smo uspešno izvedeli, je podobno našim razmeram: politiki poskušajo na vsa mogoča vrata priti do svojih sekund na ekranu, v ZDA mogoče še bolj, ker je TV veliko močnejša. Vojna proti terorizmu, kot jo poimenujejo, je še vedno močno prisotna v vseh nacionalnih programih, pri poročanju o posameznih mednarodnih temah pa je moč opaziti razlike. Na primer izraelsko-palestinska vojna. Na čase, kot smo se strinjali v naši skupini, izrazito pristransko poročanje (na strani Izraela) o dogodkih na tem delu sveta.

nedyju počiva več tisoč vojakov in častnikov in odkoder je lep razgled na tisti del Pentagona, kamor je lanskega septembra treščilo letalo.

Družabni dogodki v New Yorku bi, kar seveda dobro vedo vsi tisti, ki so tam že bili, potrebovali svoj zapis. Že zgolj Metropolitanski muzej umetnosti, za mnoge najprestižnejša tovrstna institucija na svetu, pa Broadway z muzikli in okoliškimi glasbeni klubi oziroma Manhattan predstavljajo množstvo neprespanih noči. Kje je še vse ostalo, na primer knjigarne, kjer te nihče ne gleda grdo, če listaš dnevni tisk ali preprosto sede na tleh brez knjige v petkih pozno v noč... Pa nesrečni del, kjer sta še pred meseci stala dvojčka WTC-ja, danes pa je tam še vedno gmota porušenega betona zavarovanega s policijo in nema množica ljudi.

Za konec, ki pravzaprav nima konca, saj Amerika nikakor ni enoznačna, ampak, kot smo se uspešno prepričali tudi v tem popotovanju sila raznolika. Od Vzhodne Obale (Washington, New York, Charlotte,...) proti jugu - Nashville, New Orleans, Atlanta, San Antonio, Houston, preko Las Vegasa do San Francisca na Zahodni obali.

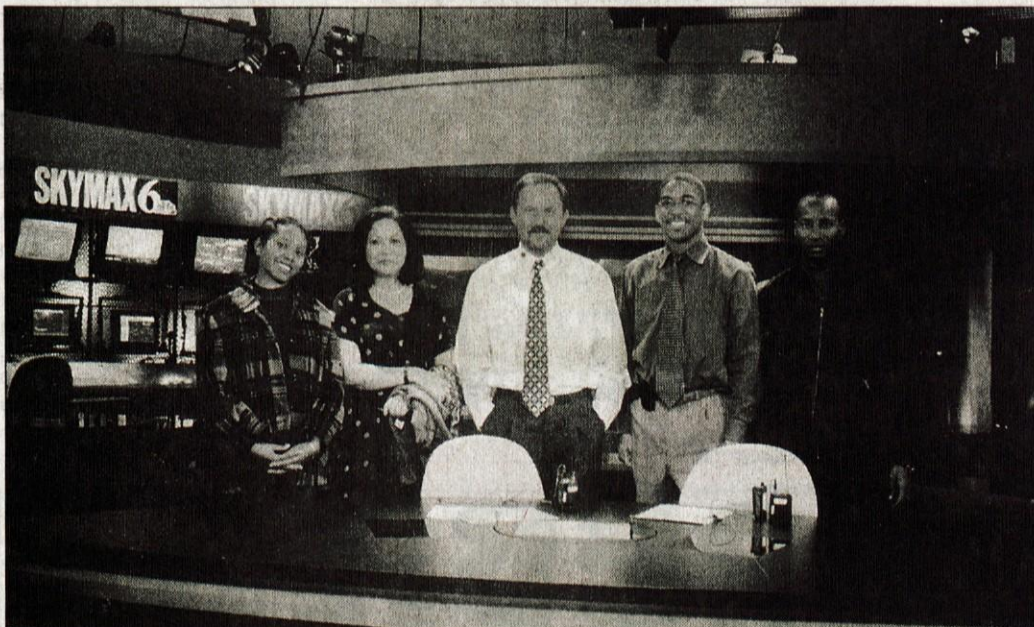
In letališča? Kar naprej smo bili na njih. In kar naprej so nas sezuvani, nam tipali prtljago in spraševali, kdo nam je pakiral kovčke. A po nesrečnem lanskem septembru je, z novinarsko izkaznico ali brez nje, tudi to Amerika.

Kriminal dviga gledanost

Pa tehnično, vsaj manjše ameriške TV postaje, v primerjavi s Slovenijo niso tako zelo superiorne, občutno pred nami, so pa bistvene razlike v organizaciji delovanja uredništev. Resda gre za tradicijo, povsem drugačne razmere glede na število gledalcev in kapital, ki vlada na tem trgu, a kljub vsemu. V uredništvih je zelo jasno vzpostavljena hierarhija. "Novinec je pri nas novinec in ga tako obravnavamo kar nekaj časa. Tudi njegove novinarske zadolžitve so temu primerne," mi je razlagal urednik ene večjih lokalnih TV postaj v Charlotti (Severna Karolina), kjer sem dva dneva preživel z njihovimi novinarji. Ti vedo, da v njihovi profesionalni karieri ne morejo bistveno preskakovati. "Imam univerzitetno diplomu, tukaj sem dobra tri leta, če bom sprejeta, se jeseni selim na konkurenčno postajo, ki je večja od nas.

Kjerkoli prelišta lokalni tisk, praktično povsod najdeš oglase, v katerih ponujajo novinarske službe. "Na največjih Televizijah so resda izkušeni ljudje, takšni, kakršnim gledalci zaupajo, res pa je tudi, da je tam vse več lahkotnejših tem in vse manj pravega novinarstva," je prepričan priznani profesor na filmsko - televizijski katedri Newyorške univerze, na kateri je, povedano mimogrede, denimo diplomiral priznani režiser Oliver Stone.

Podobno oceno smo slišali tudi od njegovih univerzitetnih kolegov v drugih mestih, ki smo jih obiskali. In ti so to dokazovali s primerom. Med kabelskimi Televizijami je najbolj v vzponu Fox TV, program z izrazito lahkotnejšo vsebino in poudarkom na kriminalu in vremenskih informacijah. "Televizijske novice so vse krajše, vse se vedno bolj poenostavljajo," o trenutnih trendih ame-

S kolegi iz skupine (Etiopija, Pakistan, Gana) na eni najbolj gledanih TV v Severni Karolini.

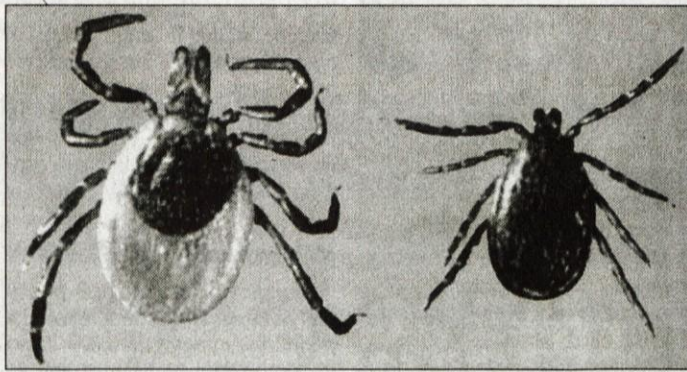
Vsak klop ni okužen in nevaren

V Sloveniji za posledicami klopnega ugriza vsako leto zbolijo okoli 3000 oseb. Bolezni, ki jih prenaša klop, lahko v najhujših primerih povzročijo invalidnost in celo smrt. Cepljenje je še vedno najboljša zaščita.

Kranj - "Počitniška hišica na gozdnem obronku sameva, ker se lastnica boji klopov in noče tja na oddih. Nekateri nočejo več v gozd po borovnico. Takšen pretiran strah je odveč. Navadimo se živeti s klopom! Kakor je napačno omalovaževanje klopa, tako je neutemeljen tudi pretiran strah," je v knjigi z naslovom Srečanje s klopi (nevarnosti, zaščita in ukrepi) zapisal njen avtor Silvo Kristan.

V drugi polovici osemdesetih let se je tudi pri nas pojavila boreliozna, ki velja za nevarnejšo od klopnega meningoencefalitisa, in povečal se je strah med ljudmi, zaradi katerega so se nekateri zatekli v skrajnost in se odpovedali sprehodom v gozd. Vendar je, kot pravi Kristan v svoji knjigi, pretiran strah odveč, klop pa je za človeka najbolj nevaren tedaj, če o njem nič ne ve. Z znanjem o klopu in ustreznim ravnanjem se lahko pred njim uspešno zaščitimo ali

še pravi čas poiščemo zdravnika ter preprečimo hujše bolezenske zaplete. Zdravniki, ki se ukvarjajo s posledicami klopovega ugriza, ugotavljajo, da je med obolelimi največ nepoučenih. S klopom se vsako leto sreča na tisoče ljudi, zbolijo pa jih okoli tri tisoč, kajti vsak klop še ni okužen in nevaren našemu zdravju. Veliko ljudi je prepričan, da klop ni nevaren, če ga odstranimo s kože v manj kot 48 urah, kar ne drži, saj so za klopni meningoencefalitisom

zboleli tudi tisti, ki so ga odstranili v manj kot šestih urah.

Za svoj razvoj klop potrebuje toplokrvnega gostitelja, odrasli klopi za gostitelja izbirajo večinoma velike živali in človeka. Prija jim

toplejšo in vlažnejše vreme, zato se pojavljajo od aprila do oktobra, najbolj dejavni pa so od junija do konca avgusta. Klopi so pogostejši v vlažnih listnatih gozdovih, na iglavcih se v glavnem neadržujejo. Največ klopi so do višine 800 metrov, nad 1500 jih praviloma ni. Sam klopov ugriz ni nevaren, nevaren je le tedaj, kadar je klop okužen. Klopa lahko dobimo

z neposrednim dotikanjem odpadlega listja, trave, praproti in podrastni. Prenaša tri infekcijske bolezni: klopni meningoencefalitis, lymsko boreliozo in erlichiozo. Največ je bolnikov z boreliozo.

Pri klopnem meningoencefalitisu pride do vnetja možganske opne in možganov. Prvi znaki so podobni gripi: slabo počutje, utrujenost, slabost, povišana temperatura, bolečine v mišicah in sklepkih, glavobol, prebavne motnje. Potem lahko nastopi izboljšanje, ki včasih traja več tednov, v drugi stopnji pa so znaki podobni meningitisu. Prav je, da se že pri prvih težavah odločimo za obisk zdravnika, saj odlašanje otežuje poznejše zdravljenje.

Za lymsko boreliozo, ki je pogostejša in nevarnejša od klopnega meningoencefalitisa, je značilna rdečkasta lisa, ki se pojavi okrog mesta klopovega vboda. In-

kubijska doba je od 2 do 32 dni, rdečina pa se pojavi od 2 do 10 dni po klopovem ugrizu. Če ob pojavu rdečine poiščemo pomoč, je zdravljenje z antibiotiki večinoma uspešno, vendar se rdečina ne pojavi vedno. Če boleznini ne zdravimo, lahko pride do resnejših okvar ali celo invalidnosti. Pred naštetimi infekcijskimi težavami se lahko preventivno zavarujemo s pršili, oblačili, po prihodu domov pa skrbno preglejmo telo in se po možnosti stuširajmo. Še vedno je najučinkovitejša zaščita pred klopim meningoencefalitisom cepljenje, za borelijo pa cepiva na žalost še ni. Za tri- do petletno zaščito so potrebni trije odmerki cepiva v enem letu. Zdravniki ga še posebej priporočajo osebam, ki so zaradi poklica izpostavljeni okužbi, in tistim, ki pogosto hodijo v naravo.

Renata Škrjanc

S statini nad srčni infarkt

Ljubljana - Britanski raziskovalci so končali največjo svetovno raziskavo o zniževanju ravnih holesterola in ugotovili, da je približno tretjino vseh srčnih infarktov in možganskih kapij pri ljudeh s tveganjem za žilne bolezni mogoče preprečiti z zdravljenjem s statini, zdravili za znižanje ravnih holesterola v krvi.

Glavni raziskovalec profesor **Rory Collins** je na ljubljanski predstavitvi raziskave dejal, da tovrstno zdravljenje zaščiti veliko širši krog ljudi, kot so mislili do sedaj, ter preprečuje tako možganski kap kot tudi srčni infarkt. V raziskavi **Heart Protection Study** (HPS) je sodelovalo 20.000 prostovoljcev, starih od 40 do 80 let, pri katerih je bila prisotna ogroženost s koronarno boleznijo. Dnevno so dobivali 40 mg simvastatina, zdravila za znižanje ravnih holesterola, zdravljenje in spremljanje prostovoljcev je trajalo 5 let in pol, raziskava pa je sta-

la 32 milijonov ameriških dolarjev. Zdravljenje s statini je poleg zmanjšanja tveganja za možganski kap in srčni infarkt zmanjšalo tudi potrebo po kirurških posegih na arterijah, angioplastiki in amputacijah. Približno petletno zdravljenje s statini prepreči srčni infarkt in možganski kap pri 100 od 1000 bolnikih, ki so preboleli srčni infarkt, pri 80 bolnikih od 1000, ki so preboleli angino pektoris, pri 70 bolnikih od 1000 po preboleli možganski kap, boleznini žil na nogah in bolnikih s sladkorno boleznijo. Raziskava je dokazala tudi varnost zdravljenja s

simvastatinom in ovrgla pomisleke o nezaželenih učinkih zniževanja ravnih holesterola na nežilne vzroke smrti, na raka ali na kap zaradi krvavitve. "Lipolitično zdravljenje s statini zmanjša tveganje za srčni infarkt in možganski kap ne le pri ljudeh, ki imajo koronarno bolezen, ampak tudi pri tistih s sladkorno boleznijo in zoženjem arterij v nogah ter pri osebah po možganski kapi. Če bi se zdaj po svetu začelo zdraviti s statinom 10 milijonov ljudi, bi to rešilo okrog 50.000 življenj letno oziroma 1000 življenj tedensko. Ugotovitve o aspirinu so spremenile klinično prakso in pričakujemo, da bo učinek ugotovitev raziskave HPS enak. Statini pravzaprav so novi aspirini," je pojasnil profesor Collins.

R. Š.

Zdravju prijaznejša kontracepcija

Ljubljana - Kontracepcijsko tableto lahko štejejo med revolucionarno odkritje, saj ženskam v rodnem obdobju omogoča učinkovitejše uravnavanje rojstev in je v Evropi med najpogostejšimi in najbolj priljubljenimi metodami zaščite. Znanstveniki se že dalj časa ukvarjajo tudi z razvojem učinkovite kontracepcije za moške, vendar je na trgu v kratkem še ni pričakovati.

V Sloveniji le okoli 20 odstotkov žensk v rodnem obdobju uporablja kontracepcijo. Za večino je hormonska tableta tudi najenostavnejši način zaščite in uravnavanja rojstev. Ženske jo v glavnem dobro prenašajo, lahko pa tablete povzročajo glavobol, slabost, slabše počutje, v nekaterih primerih celo neprijetno napetost v dojkah in nihanje telesne teže. Far-

macevska industrija tableto nenehno izboljšuje, večja njeno učinkovitost in zmanjšuje neprijetne stranske učinke. Dobro leto je na zahodnem tržiču nova vrsta kontracepcije yasmin, ki vsebuje hormon drospirenon. Učinkovito zmanjšuje zadrževanje vode v telesu, po najnovejših študijah naj bi celo vplivala na zniževanje telesne teže.

Hormonska terapija z novo generacijo progestagena je učinkovita tudi pri zmanjševanju stranskih učinkov npr. povišanega krvnega tlaka, ugodno vpliva na boleče menstruacije, preprečuje nastanek raka jajčnikov in maternice ter tumorjev dojke. Tabletkas yasmin je v Sloveniji že registrirana, v lekarnah pa naj bi bila na voljo prihodnje leto. Nova tableta je zaradi naštetega zelo uspešna in učinkovita med obstoječimi kontracepcijskimi tabletami, poleg njene osnovne funkcije - zaščite pred nezaželeno nosečnostjo - pa naj bi koristila zdravju žensk in vplivala na njihovo dobro počutje. R. Š.

Pri Šimnovčevih v Plavškem Rovtu

Narcise le tam, kjer se pozno kosi

Maj je mesec narcis in na Golici jih je bilo do leta 1960 vse belo, od tedaj izginjajo. Pri Šimnovčevih v Plavškem Rovtu pravijo, da obstanejo le tam, kjer se pozno kosi. Vsi Šimnovčevi otroci znajo žeti, nositi rjuhe sena na glavi...

V Plavškem Rovtu nad Jesenicami so bili vsaj pred štiristo leti tako pripovedujejo najstarejši - tri kmetije, katerih lastniki so prišli iz Tirol. Martinc, Štefan in Šimnovc se je reklo, priimek lastnika ene izmed najstarejših pa je bil Clinar. Leta 1700 so se pisali, tako je zaslediti, njihovi priimki še s Clinar in šele leta potem so postali - Klinarji.

P'Šimnovc danes gospodarita Tilka in Štefan Klinar. Tilka je prišla z Blejske Dobrave in se tako zelo vživela v Plavške Rovte, saj se počuti, kot bi se tu rodila in preživljala svojo mladost. Tilka je vsem kmetom v zgorjnjem delu doline dobro znana, saj je kot inženirka živinoreje zaposlena kot vedno prijazna in strokovna terenska kmetijska svetovalka pri Kmetijskem zavodu v Kranju. Poleg tega je Tilka še svetnica občinskega sveta Jesenice, kjer se vedno zavzeto zavzema le za kmete in reševanje kmetijske problematike.

Otroci znajo nositi rjuhe na glavi

Šimnovceva gospodarja imata štiri otroke: Klemena, 21-letnega študenta geografije, gimnazijko Petro, staro osemnajst let, Luka, ki hodi v šesti razred, in Polono, ki obiskuje 2. razred osnovne šole Toneta Čufarja na Jesenicah. Vsi so zelo pridni, doma in v šoli. Tilka jih je vzgojila tako, da čutijo veliko pripadnost kmetiji: vsi zna-

jo nositi rjuhe sena na glavi, otroci po tedenskem razporedu pomagajo v hlevu... Včasih je bila furmanska kmetija, stara kovačnica še stoji. Mali Luka zna sam narediti žebelj...

Klinarjeva sta otrokom na prijeten način približala kmetijo - vsi so od malih nog povezani z gospodarjenjem, urni so in na noben način razvajeni. Zdaj otroke vozi v šolo kombi, a prej, ko šolskega

kombija še ni bilo, starejša Klinarjeva večkrat sploh nista čakala na prevoz in sta jo do šole ali nazaj ubrala kar peš. Le kdo bi čakal tisti avto, ko pa si ena-dve-tri v dolini?

Omeniti moramo še nepogrešljivo mamo, ki gospodinji in zelo rada plete. Vsi so oblečeni v doma spletene jope, pulverje in tople nogavice iz domače volne. Tilka pravi, da je v Plavškem Rovtu zelo lepo, ker v vasi prevladuje generacija srednjih let, ki se zelo lepo razume. Družijo se ob praznikih, za pusta so se oblekli v nore krave in v blejski Astoriji porabali prvo nagrado, pri Jožovcu v Begunjah pa drugo.

Zimsko spravilo sena v visokogorju.

Kje so dobri pastirji?

A to so le prijazni utrinki, vsakdanje življenje je trdo in polno dela. Zdjaj, ko so pri Klinarjevih dobili vrnjeno planino Kočno, ki jo imajo v solastništvu, imajo 63 hektarov, 15 hektarov imajo planine in 5 hektarov na Golici. Zanimivost: mala špica na Golici se imenuje Šimnovčeva. V hlevu je 25 glav goveje živine, imajo 40 ovc, ki se pasejo na Golici, krave pa na Kočni. Povsod v Karavankah, na vseh planinah imajo pastirja in kmetje z njimi več ali manj srečno oziroma nesrečno roko. Kmetje iz Plavškega Rovta imajo pri izbiri pastirja bolj nesrečno roko, saj je lani obstal v pastirski koči in pri pastirskem poslu šele tretji pastir, ki so ga izbrali. Upajo, da bo letos bolje.

Še pred dvanajstimi leti so pri Šimnovčevih z volom vozili in bili od volov življenjsko odvisni. Nato je občina uredila pristopne poti in zdaj lahko vozijo s traktorjem, a še vedno jim ostane vsaj 20 odstotkov zemlje, ki jo morajo obdelati na roke. Tilka pravi, da še nikjer ni videla, da bi tako kot v Plavškem Rovtu posekali nekaj velikih vej in na vejah vozili seno. Osemnajst let je od tega, ko so zravnali tudi pet hektarov, ki jih lahko zdaj s stroji obdelajo. Prej - s koso.

Tilka in Štefan z najmlajšima otrokoma, Lukom in Polono.

Narcise izginjajo

Gorsko - višinska kmetija leži na 850 metrov nadmorske višine, sejejo žito in na roke žanjejo. Vsi otroci pri Šimnovčevih znajo žeti, jeseni vse "potrebijo". Tilka pra-

Štefan Klinar na njivi.

vi, da tako delajo vsi v Plavškem Rovtu in da nikjer ni hribovska zemlja tako dobro obdelana.

Podrli so stari mlin, imajo še žago na vodni pogon. Mleko predelajo doma, Štefan ima znani matični trop jezersko - solčavske pasme. Kmetija je ne nazadnje bio kmetija in v hlevu so bile potrebne nekatere ureditve, da so zadovoljili predpisom. Ne pri Šimnovčevih in ne drugje se ne gnoji s škodljivimi umetnimi gnojili. In narcise - ključavnice po domače?

"Mnogo je obiskovalcev, ki jih veliko pohodijo ali pa kar parkirajo svoje avtomobile na travnikih z narcisami," pravi Štefan. "Na splošno jih je res manj, obstanejo le tam, kjer se pozno kosi in ročno obdeluje. Tam, kjer jih popasejo ovce, čez leta izginejo. Če bo občina res zaščitila narcise, upamo, da jih bo na ustrezen način."

Darinka Sedej

primorje
gradbinec gip
tel.: 271 10 00; fax: 271 10 15

Odločite se
za kakovost.
**DOBRO
NAREJENO**

Pol leta za velike nakupovalne centre

Gradis GP Jesenice, d.d., je nedavno prejel certifikat kakovosti ISO 9001 in okoljski certifikat ISO 14001. Letošnji največji projekt je nakupovalni center Mercator Kranj.

Jesenice - Ob odprtju velikega Mercatorjevega nakupovalnega centra na Primskovem je Jeseniška gradbena družba Gradis GP Jesenice prejela certifikata ISO 9001 in ISO 14001, ki potrjujeta kakovost dela in spoštovanje okoljske zakonodaje. Je tretje gradbeno podjetje v Sloveniji s tem certifikatom. Pred tremi leti je podjetje slabo kazalo, leta 1999 pa je vodenje podjetja prevzel sedanji direktor in predsednik uprave Uroš Ogrin.

Gradis GP Jesenice je od nekdanjega Gradisa, ki je bil ustanovljen pred skoraj šestimi desetletji, obdržal le ime, pod to blagovno znamko deluje v Sloveniji še ducat podjetij. Ob prisilni poravnavi pred dvema letoma je imel več kot eno milijardo tolarjev dolgova. "Tedaj smo končali gradnjo kranjskogorskega HIT-a in začeli graditi stavbo AMZS v Ljubljani, ki sta bila naša rešilna projekta. To nam je dalo nov zagon za delo, zaradi prisilne poravnave pa nisimo odpravili niti enega delavca. Ostajamo pri 200 zaposlenih, sodelujemo z okoli 30 podizvajalci, kar je tudi sicer značilnost dela naše dejavnosti," je dejal Marko Kravcar, vodja kontrolinga v Gradisu GP Jesenice. Jeseniški Gradis ima na slovenskem trgu 1,5-odstotni delež, na vrhu gradbene panoge sta še vedno Primor-

je in SCT. Lani so končali dvajset projektov, od najmanjšega za 3 milijone tolarjev do največjega

Stavba AMZS v Ljubljani spada med zahtevnejše projekte jeseniškega Gradisa GP.

(Mercatorjevega nakupovalnega centra Jesenice) vrednega več kot eno milijardo tolarjev. Obseg dela se je lani v primerjavi z letom poprej povečal za 53 odstotkov, prihodkov pa je bilo za 3,6 milijarde tolarjev. Kar 95 odstotkov je visokih gradenj. Zelo zahtevna je bila gradnja baze AMZS v Ljubljani, ki je potekala v dveh fazah in je kljub gradnji ves čas poslovala,

med zahtevnejše projekte spadata tudi Mercatorjeva nakupovalna centra v Kranju in na Jesenicah, zgradil je bazi AMZS v Dravogradu in Lenartu, avtopralnico v Mariboru, igralnico v Kranjski Gori, Elanovo proizvodno dvorano v Begunjah, specializirani so tudi za mostove, delež individualne gradnje je zanemarljiv, še ta mesec pa bodo končali Merkurjev center na Jesenicah.

"Lani je bilo manjše povpraševanje po nizkih gradnjah, čeprav o večji recesiji v gradbeništvu pri nas še ne moremo govoriti. Nekaj manjših podjetij je šlo v stečaj. Tudi težave, ki jih je naše podjetje podedovalo, smo že prebradili, kar potrjujejo obseg dela in prihodki, ki se iz leta v leto večajo. Letos načrtujemo 3,7 milijarde tolarjev prihodka, pri dobičku smo celo nad panogo, saj je bilo lanskega za 190 milijonov tolarjev, letošnji pa naj bi bil večji še za 5 odstotkov. Lani smo pri dodani vrednosti na zaposlenega z 2,2 milijona tolarji zaostajali za panogo, letos pa naj bi jo s 3,5 milijona tolarjev zelo preseglji. Naš adut sta kakovostna gradnja in spoštovanje rokov, kar je poleg cene pri razpisih odločilno. Roke do-

Mercatorjev nakupovalni center na Primskovem konec lanskega oktobra.

sledno spoštujemo, je pa res, da so čedalje krajši in z novo tehnologijo utegnejo biti še krajši. Zadnji zimi sta nam bili naklonjeni, odmora ni, delamo vse leto" je pojasnil Kravcar. Jeseniški Gradis GP je po obsegu poslovanja primerljiv s celjskim in ptujskim (večji je ljubljanski, ki je imel lani prisilno poravnavo), in je lani izplačal zadnje upnike prisilne poravnave. Lansko leto so zaznamovale tudi nove investicije; kupili

so avtomešalca in žerjave ter opremlili namenili dobrih 180 milijonov tolarjev, v prihodnje pa nameravajo posodobiti tudi betonarno.

Renata Škrjanc,
foto: Stane Klemenc

Novosti prenehanja pogodbe o zaposlitvi

Kranj - Predlog novega zakona o delovnih razmerjih prinaša v roko novi prekinjanje delovnega razmerja. Odpoved pogodbe bo po novem razdeljena na redno odpoved z odpovednim rokom in izredno odpoved brez odpovednega roka. Obe bo moral delodajalec pripraviti v pisni obliki ter ju delavcu izročiti osebno.

Redno odpoved bo lahko dal delavcu v primerih, če bo zanj obstajal utemeljen razlog, delavec pa bo lahko pogodbo o zaposlitvi odpovedal brez obrazložitve. V primeru redne odpovedi zaradi delavčeve nesposobnosti ali drugih razlogov, bo moral delodajalec delavcu omogočiti zagovor, na delavčevo zahtevo bo o redni ali izredni odpovedi moral pisno obvestiti tudi sindikat, ki bo lahko svoje mnenje podal v osmih dneh. Za redno odpoved se bo lahko delodajalec odločil v primeru poslovnih in organizacijskih razlogov, nedoseganja predvidenih delovnih rezultatov in kršenja pogodbenih obveznosti, odpoved pa ne bo mogoča v primerih začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege družinskih članov, starševskega dopusta, član-

stva v sindikatu, udeležbi v stavki, nosečnosti, nacionalnosti in še nekaterih neutemeljenih razlogov.

Ob odpovedi pogodbe zaradi delavčeve nesposobnosti ali poslovnega razloga bo moral delodajalec v primeru, če je bil delavec pri njem zaposlen več kot šest mesecev, preveriti, ali bi ga lahko zaposlil na drugem delovnem mestu ali prekvalificiral za drugo delo, kar ne bo obvezujoče za manjše delodajalce, ter v tem primeru poskrbel za sklenitev nove pogodbe. Če delavec tega ne bo sprejel, mu lahko delodajalec prekine delovno razmerje in odpravi pravico do odpravnine. Če se bo za odpoved odločil delavec, bo odpovedni rok 30 dni, v primeru odpovedi s strani delodajalca bo ta rok od 30 do 150 dni, odvisno od delovne dobe

pri delodajalcu in odpovednega razloga. Delavec bo v primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi nesposobnosti ali poslovnih razlogov upravičen tudi do odpravnine, njena višina bo odvisna od povprečne mesečne plače zadnjih treh mesecev. Pogodba o zaposlitvi bo po novem lahko prenehala veljati zaradi smrti zaposlenega, izteka pogodbenega roka, redne in izredne odpovedi, sporazumne razveljavitve ter še nekaterih primerov, ki jih določa zakon.

R. Š.

JARC
CEMENTNI IZDELKI
Medvode tel.: 01 361-7936
Betonski
TLAKOVCI

Zlatarji ostajajo brez podmladka

Kranj - Pred desetletji je bil zlatarski poklic zelen in privlačen tudi osmošolcem, ki so se odločili za nadaljevanje šolanja. Zadnja leta pa se je znašel med poklici, za katere so osmošolci redko odločijo in če so pred leti bili plat zvona tekstilci, usnarji in obutvena industrija, se sedaj podobno dogaja tudi tapetnikom, zlatarjem in urarjem.

Zlatarski oddelek v celjski poklicni šoli je vsako leto bolj prazen in država celo premišlja o ukinitvi izobraževalnega programa zlatarjev in urarjev, kar pomeni resno grožnjo omenjenima poklicema in številnim obrtnim delavnicam, ki čez nekaj let uteg-

nejo ostati brez delavcev. Zadnja tri leta se v celjsko šolo za poklic urarja ni vpisal niti en vajenec, zlatarski oddelek je Ministrstvo za šolstvo hotelo celo črtati iz razpisa, na zahtevo šole in sekcije zlatarjev pri Obrtni zbornici Slovenije, ki jo vodi zlatar Viktor Mohorič, pa so program obdržali. Za zlatarje je v šolskem letu 2002/2003 razpisanih devet mest, na razpis pa so se prijavi štiri učenci. Kljub informativnim dnevom, ki so zadnja leta zelo slabo obiskani, in seznanjanju osnovnošolcev s tem poklicem, rezultatov ni. Če vpisani ne bodo, bodo izobraževalni program za zlatarje morali ukiniti.

R. Š.

REMONT d.d. KRANJ
SERVISNO PRODAJNI CENTER KRANJ
RAZPORED TEHNIČNIH PREGLEDOV
KMETIJSKIH TRAKTORJEV
IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV NA
TERENU

OBMOČJE GORENJSKIH KMETIJSKIH ZADRUG

KRAJ IN PROSTOR	DATUM	DELOVNI ČAS PREGLEDA	
CERKLJE - KZ CERKLJE	13. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
CERKLJE - KZ CERKLJE	14. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
CERKLJE - KZ CERKLJE	15. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
SP. BRNIK - GD SP. BRNIK	16. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
VELESOVO - GD VELESOVO	17. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
ŠENČUR - GD ŠENČUR	20. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
PREDOSLJE - PRI CERKVI	21. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
GORIČE - GD	22. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
GORIČE - GD	23. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	
KOKRICE - KD	23. 05. 2002		od 12.30 do 16.00
BELA - PRED TRGOVINO	24. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
VISOKO - GD VISOKO	27. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
NAKLO - KZ NAKLO	28. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
PODBREZJE - GD PODBREZJE	29. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
VOKLO - KZ VOKLO	30. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
VOKLO - KZ VOKLO	31. 05. 2002	od 8.00 do 11.30	
TRBOJE - ZD TRBOJE	31. 05. 2002		od 12.30 do 16.00
TRŽIČ - KZ (NOVA) KRIŽE	03. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
TRŽIČ - KZ (NOVA) KRIŽE	04. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
TRSTENIK - PRED TRGOVINO	05. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
ŽABNICA - KŠC	06. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	
ČIRČE - NA KRTINI	06. 06. 2002		od 12.30 do 16.00
ZALOG - ZD ZALOG	07. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.00 do 16.00
BREZJE NAD TRŽIČEM - KD	10. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	od 12.30 do 16.00
ZG. BESNICA - PRI POŠTI	11. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	
MAVČIČE - KZ MAVČIČE	11. 06. 2002		od 12.30 do 16.00
PODLJUBELJ-GD PODLJUBELJ	12. 06. 2002	od 8.00 do 11.30	
LOM - GD LOM	12. 06. 2002		od 12.30 do 16.00
PRIMSKOVO - GD PRIMSKOVO	13. 06. 2002	od 8.00 do 11.00	
KOKRA - PRI CERKVI	13. 06. 2002		od 12.30 do 13.30
JEZERSKO - GD JEZERSKO	13. 06. 2002		od 14.30 do 16.00

INFORMACIJE: ALPETOUR REMONT, D.D., KRANJ
tel.: 04/201 52 50
Ekipa na terenu: 041 728 000

ZDAJ TRAJA DO 14. MAJA

BREZSKRIBNO

www.ovum.si

DVIGNI pričakovanja

Vozniki vozil Nissan vozijo brezskrbno, saj ima njihov avtomobil splošno garancijo, ki **traja tri leta ali 100.000 km.** Še posebne ugodnosti pa imajo tisti, ki so in tisti, ki bodo, svoje novo vozilo kupili **v akciji**, ki traja do 14. maja. V času splošne garancije: **brezplačni** redni servisi in **brezplačni** predpisani servisni material. **Brezplačni** telefon 080 22 12. **Zdaj.**

Nissan

SHIFT_expectations

Nissan Adria d.o.o., pooblaščen Nissan uvoznik, 01/51 31 800; www.nissan.si **080 22 12**

POOBLAŠČENI TRGOVCI: Ljubljana, Avtoniss: 01/58 18 650; Avto Trunk: 01/56 80 910; Domžale, AS Pizem Rado: 01/56 27 100; Moravče, Nissan servis Krulc: 01/72 31 200; Maribor, Avtohiša Ferk: 02/33 38 100; Murska Sobota, AH Murska Sobota: 02/53 21 209; Šentjanj pri Dravogradu, MG Center: 02/87 85 888; Celje, Panadria Celje: 03/42 54 350; Slovenske Konjice, Avto Kuk: 03/75 80 900; Kranj, Avto Močnik: 04/20 42 277; Škofja Loka, Pišek: 04/50 24 000; Koper, Istra avto: 05/66 82 300; Nova Gorica, AS Gorica: 05/33 55 721; Branik, Autoservis Fabjan: 05/30 57 840; Sevnica, Avtomehanika Zierer: 07/81 40 389; Otočec, Avtomehanika Vidrih: 07/30 99 310

Temne plati blejskega turizma

Žalosten pogled na blejske vile

Nekdanje elitne vile že dolgo ne služijo več turizmu - hotelske sobe vile Labod so razprodali za stanovanja, Rikljev vilo še naprej sramotno propada, usoda vile Viktorija in hotela Lovec je negotova.

Bled - Čisto v središču Bleda, nekaj deset metrov stran od jezera, stoji vila Labod. Gre za nekdanji stari del hotela Jelovica, ki pa že dolgo časa ne služi več turizmu. Nekdanje hotelske sobe so razprodali za stanovanja in vila Labod se je v zadnjih letih brez vsakršnih dovoljenj iz hotela spremenila v zasebne apartmaje. Torej je nastala črna gradnja sredi Bleda! Kot pravi Eva Štravs Podlogar, direktorica Turizma Bled, je Hotel Labod vzgojni primer, kaj se na Bledu ne sme več ponoviti. A sedanja dogajanja kažejo, da bi se zgodba kaj lahko ponovila.

Rikljev vilo bo še naprej propadala, Mark Oman ni dosegljiv, načrti z ureditvijo diskoteke stojijo, za vilo pa naj bi se po nekaterih informacijah zanimala avstralska podjetnica slovenskega rodu.

Hotel Labod je bila dolga leta del hotela Jelovica. Z denacionalizacijo so objekt vrnil denacionalizacijskim upravičencem, ki pa so vilo prodali podjetju ABA iz Ljubljane. To podjetje pa je vilo razprodalo po etotah in tako je sedaj v vili kar 33 lastnikov. Iz hotela se je tako vila Labod spremenila v zasebna stanovanja. Na blejski občini, kjer so lahko le opazovali spremembe, so bili nemočni. Kot je pojasnila Irena Černigoj Rus z občine, so že leta 1996 večkrat opozorili inšpekcije, da znotraj hotela prihaja do spremembe namembnosti iz hotelskih sob v stanovanja. A dobili so odgovor, da inšpekcija za graditev nima vzroka za ukrepanje. Občina je nato na okoljsko ministrstvo in glavnemu tržnemu inšpektorju poslala vprašanje, katere inšpekcije so sploh pristojne. Dobili so edinole odgovor, da Občina Bled ni stranka v postopku... Ponoven pregled urbanistične inšpekcije je spet pokazal, da inšpekcija nima razloga za ukrepanje... In tako je ostalo do danes. Vila Labod je še

vedno registrirana kot hotel ("Definicija hotela je nudenje prenočitve v turistične namene," opozarja Eva Štravs Podlogar), torej bi morali plačevati turistično takso in prijavljati goste. A to se seveda ne dogaja, nasprotno, na naslovu vile Labod imajo imajo nekateri last-

ravanje jezi, nenazadnje pa tudi zato, da se zgodba ne bi ponovila še pri kakšnem drugem hotelu, denimo hotelu Lovec, je Eva Štravs Podlogar, sicer tudi občinska svetnica v blejskem občinskem svetu, pred kratkim spet odprla vprašanje vile Labod. Na nje-

Vila Labod je črna gradnja sredi Bleda - brez vsakršnih dovoljenj se je iz hotela spremenila v zasebne apartmaje. Občina Bled bo zdaj obnovila postopke pri inšpekcijskih službah.

no pobudo je občinska uprava sklenila obnoviti postopke iz leta 1996. Eva Štravs ob tem tudi opozarja, da nikakor ne smejo dopustiti, da bi se objekt preimenoval iz Hotela Labod v Vilo Labod. S tem bi namreč samodejno legalizirali apartmajske sobe. Prav to pa že zahtevajo lastniki stanovanj v Labodu. V njihovem imenu je Albin Golc občini že predlagal, naj namembnost objekta, ki je bila prej čisto hotelska, prilagodi dejanskemu stanju in jo spremenijo v hotelsko-apartmajski objekt...

Prav zaradi takšnih izkušenj z vilo Labod so na blejski občini postali pozorni tudi na dogajanje v zvezi z vilo Viktorija, ki stoji na elitni lokaciji nad jezerom tik pod Stražo. Pred kratkim so namreč zasledili, da vilo lastnik SCT prodaja. Usoda vile je bila že doslej bolj žalostna, saj je SCT vilo oddajal v najem, izkušnje z najemniki pa so bile slabe. Po neuradnih informacijah naj bi ob vili, ki je sedaj prazna, zadnji najemniki imeli konje in prirejali celo pasje dirke za denar. "Vila Viktorija stoji na takšni lokaciji, da je za Bled zelo pomembno, kdo bo kupec. Z malo sreče bi prišel pravi lastnik, ki bi uredil vilo odprtega tipa z lepimi sobami in lepo restavracijo," meni Eva Štravs Podlogar. Predstavniki blejske občine so se zato že povezali s podjetjem SCT, kjer so dobili potrditev, da je vila naprodaj, in sicer za okrog dva in pol milijona evrov, je povedal direktor blejske občinske uprave Dušan Prezelj. Po njegovih besedah bodo ostali v stiku z SCT, saj si želijo, da bi izbrali takšnega kupca, ki bi vilo uporabljal v turistične namene.

Še bolj nejasna pa je usoda Rikljev vilo tik ob jezeru. Lani se je investitor Mark Oman pojavil z novimi načrti, po katerih bi v vili uredil diskoteko, z izgradnjo pa naj bi po tedanjih načrtih pričel letos pomladi. A vila še naprej propada, medtem ko je Mark Oman tudi za predstavnike blejske občine nedosegljiv. Aprilski sestanek zaradi njegove odsotnosti ni bil izpeljan, kot je povedal blejski podžupan Jože Antoni, pa je do Marka Omana nemogoče priti, saj se sploh ne oglašja na mobilni telefon. Tako v bližnji prihodnosti kakšnih večjih sprememb z Rikljev vilo ni pričakovati, vprašanje pa je tudi, kako resen je bil interes neke avstralske podjetnice slovenskega rodu, da bi vilo odkupila od Omana.

Urša Peternel

Vilo Viktorijo pod Stražo se je SCT odločil prodati, na Bledu si želijo, da bi se našel pravi kupec in jo uredil v turistične namene.

OD TU IN TAM

***Izraelci in Nemci v Kranjski Gori** - Med prvomajskimi prazniki so kranjskogorske namestitvene zmogljivosti dobro zasedene. Kot je povedala v.d. direktorice LTO Zavod za turizem Kranjska Gora Klavdija Gomboc, so hotelske hiše zasedene med 60 in 90 odstotki, v nekaterih dneh pa celo stoodstotno. Med gosti prevladujejo domači gostje, Nemci in Izraelci. Manj rezervacij pa je v zasebnih sobah in apartmajih. V LTO gostom med drugim svetujejo kolesarjenje po novi kolesarski stezi treh dežel, pohode po označenih sprehajalnih poteh in obisk številnih prireditev.

***Manj Hrvatov na smučanju v Sloveniji** - Februarja je Slovenijo obiskalo 116.627 turistov, kar je za pet odstotkov manj kot februarja lani. Domačih gostov je bilo dobrih 65 tisoč, tujih pa dobrih 51 tisoč. Kot so sporočili z državnega statističnega urada, se je najbolj povečalo število gostov iz Belgije, Irske, Romunije, Ukrajine in Poljske. Našteli pa so bistveno manj hrvaških gostov (kar za 28 odstotkov manj kot februarja lani), manj pa je bilo tudi Nemcev.

***Speča lepota se prebujala** - V Ljubljani bodo prihodnji teden odprli prenovljeno Unionsko dvorano, ki je bila desetletja središče kulturnega in umetniškega življenja Ljubljančanov. V njej so se od leta 1905, ko so odprli Grand hotel Union, poleg številnih plesov odvijali koncerti, zabave, veselice, protestna srečanja in zborovanja. Dvorana je dolgo časa veljala za največjo koncertno dvorano na Balkanu, v njej so gostovali največji filharmonični orkestri. V njej so potekale tudi elitne zabave, kot denimo medicinski ples, ples juristov, veliki elitni tehniški ples pod osebnim pokroviteljstvom kralja Aleksandra, maškarade... Ljubljančani so vsako leto od jeseni do pomladi sledili ritmu družabnega življenja v Unionski dvorani, ki je dopolnjevala ponudbo Grand hotela Union. Hotel je veljal za enega najlepših in najsodobnejših hotelov v jugovzhodni Evropi. Za udobje zahtevnih gostov je bilo dobro poskrbljeno, saj so poleg centralne kurjave, tekoče vode in zamrzovalnih naprav imeli tudi dvigala, ki so bila takrat prava redkost.

***Poletna sankaska proga na smučišču** - Na smučišču Mariborsko Pohorje v teh dneh začnejo poletno sezono. Gostom bodo ponudili aktiven dopust, od kolesarjenja, sprehodov, jahanja, sodelujejo pa tudi s Termami Maribor. Za poletje pripravljajo tudi dve veliki novosti - sankaska proga z vrha Pohorja do doline v dolžini pet kilometrov, junija pa naj bi odprli tudi nov adrenalinski park. Tudi na Rogli stavi-jo na kolesarjenje, lani so uredili devet kilometrov kolesarskih prog, povezujejo pa se tudi s Termami Zreče, tako da gosti lahko koristijo storitve obeh centrov.

Vlavec spet s tremi vagončki

Bled - Na Bledu je že pred tedni pričel voziti cestni turistični vlavec, ki ga je podjetje Čarman, d.o.o., na Bled pripeljalo lani. A potem ko so lani sredi sezone vlakcu morali odklopiti dva vagončka, ker je pač tako zahteval zakon, vlavec letos spet vozi s tremi vagončki. Zakon so namreč v državnem zboru spremenili, tako da vlavec ni več registriran kot traktor, temveč kot cestni turistični vlavec.

Kot je povedal Janez Žlebir iz podjetja Čarman, d.o.o., vlavec ob koncu tedna na Bledu vozi že od marca, vsak dan pa bo pričel voziti konec meseca. Proga je enaka kot lani - vlavec odpelje iz pred Ledene dvorane mimo Grand hotela Toplice, skozi Mlino do Velike Zake, regatnega centra in pod gradom do zdraviliškega parka in nazaj do Ledene dvorane. Z vlakcem se na treh vagončkih lahko pelje 54 potnikov. Z lanskim obiskom so po besedah Janeza Žlebirja zadovoljni, izkušnje pa je slabši od pričakovanih, saj so sredi sezone pač morali odklopiti dva vagončka. Letos računajo

na boljši izkupiček, zanimivo pa je, da cestni vlavec opravlja tudi nalogo javnega prevoza, zlasti poleti, ko so parkirišča v Zaki polna. Tako je med potniki polovica domačinov in polovica tujih gostov, je povedal Žlebir. Letos so vožnjo z vlakcem podražili, tako da za odrasle stane 500, za otroke pa 350 tolarjev (lani 400 oziroma 300 tolarjev).

Podjetje Čarman, d.o.o., pa se je prijavilo tudi na javni razpis Občine Bohinj, ki išče koncesionarja, ki bo opravljal dejavnost vožnj s cestnim turističnim vlakcem. V Bohinju zahtevajo vlavec, ki bo zaprt in bo imel ogrjevanje,

kajti vozil naj bi tudi pozimi (denimo smučarje do spodnje postaje kabinske žičnice na Vogel). Janez Žlebir je povedal, da imajo takšen vlavec, ki stane okoli 130 tisoč evrov, pripravljen. Če v Bohinju ne bodo izbrani za koncesionarja,

ga bodo bržkone uporabili v Ljubljani, kjer že vozi podoben vlavec kot na Bledu. Sicer pa naj bi, kot je povedal direktor Lokalne turistične organizacije Bohinj Marko Lenarčič, koncesionarja v Bohinju izbrali do konca meseca. U. P.

Radenska

ZDRAVILIŠČE RADENCI

120 let tradicije

KRATKI MAJSKI ODDIH
(nedelja - četrtek)
od 5. do 30. maja 2002

Program vključuje:

polpenzion (zajtrk in večerjo), kopanje v termah, jutranjo gimnastiko, vodno aerobiko, pitje radenske slatine v pitni dvorani, dnevno en vstop v svet savn za goste hotelov Izvir**** in Radin****.

	dvo-posteljna soba	
Polpenzion v SIT	3 - dni	4 - dni
hotel Radin****	33.000	44.000
hotel Izvir****	31.300	41.800
hotel Miral***	26.500	35.500

Cena velja na osebo v SIT.

V hotelu Miral*** ni doplačila za enoposteljno sobo.

Še ugodneje v sobah s francoskimi ležišči ZA DVE osebi 3 dni za obe osebi v hotelu Miral*** že od 48.000 SIT.

Upokojencem priznavamo še 5% popusta na navedene cene.

Pokličite nas: 02 520 27 20, 02 520 10 00
Rezervacije.zdravilisce@radenska.si

16. Alpski večer Bled 2002

Poznana in priljubljena narodno zabavna prireditev bo v soboto, 11. maja, ob 20. uri v Športni dvorani na Bledu. - Medijski pokrovitelj Gorenjski glas.

Alpski kvintet

Bled - Tako direktor Alpskega večera Jože Antonič, kot glavni organizator priljubljene prireditve Stane Knific, sta povedala, da bo letošnji 16. Alpski večer na Bledu prireditev, kakršne do zdaj

še ni bilo. Zanimanje za tradicionalno srečanje izvajalcev narodno zabavne glasbe iz Slovenije in iz tujine ter obiskovalcev in prijateljev glasbe iz Slovenije in številnih evropskih držav je letos še

Vstopnice so v prodaji:
Kompas Bled
tel.: 04/574-15-15,
GORENJSKI GLAS
tel.: 04/201-42-47,
Agencija Knific
tel.: 041/634-085

posebno veliko. Na letošnjem Alpskem večeru, ki ga organizirajo Alpski kvintet, Glasbena agencija Knific v sodelovanju z Občino Bled in Lokalno turistično

organizacijo Bled, glavni medijski sponzor pa je Gorenjski glas, bo nastopilo kar petindvajset ansamblov, pet ansamblov iz tujine in štirje solisti. Med tujimi bodo ansambli iz Italije, Avstrije, Švice, Nemčije in Holandije.

Prireditelj letošnje ugotavlja, da je še posebno veliko zanimanje med ljubitelji tovrstne glasbe v Avstriji, Nemčiji, Švici, Italiji, Holandiji in Franciji. Iz omenjenih držav namreč letošnji prireditev prek petsto obiskovalcev.

Televizija Slovenija bo za svoj prvi program posnela tri sedemdesetminutne oddaje in jih potem predvajala v nedeljskih oddajah, ki so rezervirane za narodnozabavno glasbo. **Andrej Žalar**

Na Alpskem večeru bo tudi Slovenska miza Gorenjskega glasa. Srečne izžebance bomo objavili v Gorenjskem glasu v petek, 7. maja. Izžrebali bomo tudi 16 nagradnih vstopnic na tribuni in dvakrat dve vstopnici pri mizi.

Veseli planšarji

Na 16. ALPSKEM VEČERU 11. maja na Bledu bodo nastopili: Alpski kvintet, Alfi Nipič z muzikanti in Jožico Svete ter Jožico Kališnik, Ansambel Franca Miheliča, Ansambel Štirje kovači, Ansambel Igor in zlati zvoki, Ansambel Slapovi, Ansambel Vesele Štajerke, Ansambel Primorski fantje, Ansambel Veseli planšarji, Ansambel Vitezi celjski, Ansambel Gregorji, Ansambel Jožovc, Ansambel Svetlin, Ansambel Roberta Zupana, Ansambel Srednšek sextet, Trio Roberta Goterja, Ansambel Anja Burnik s prijatelji, Ansambel Polka punce, Trio Leben, Ansambel Tulipan, Denis Novato, Ansambel Nagelj, Tamburaška skupina Kašarji, Ansambel Franca Potočarja

Gostje iz tujine: Zamejski kvintet (Italija), Kapelle Allenspach (Švica), Original Tiroler spatzen (Avstrija), Mergelendner Buben (Holandija), Oberkrienerheimatbuben (Nemčija)
Solisti: Ivan Hudnik, Boris Kopitar, Franc Kompare, Marija Ahačič
Nastopila bosta tudi Godba Gorje in Folklorna skupina Bled.
Program bodo povezovali: Smilja Baranja, Maja Šumej, Andrej Hofer, Boris Kopitar

Igor in zlati zvoki

Ansambel Tulipan

Vesele Štajerke

TEDEEN MLADIH 02
www.teden-mladih.com
organizator: center mladih
soorganizator: klub študentov Kranj

kranj, 10.-18.maj

Katero glasbeno skupino bi najraje poslušal-a na Tednu mladih 2002?

A - Jan Plestenjak
B - Rok'n'Band
C - Lara Baruca
drugo: _____

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Kraj in poštna št.: _____

Odgovor pošlji na dopisnici na naslov Gorenjski Glas, Zoisova 1, 4000 Kranj.
Med vsemi prispelimi dopisnicami bom izžebal 3 polletne naročnine na Gorenjski glas ter praktične nagrade.
Žrebanje bo na zaključnem koncertu Tedna mladih - 18. Maja 2002.

BOLTEZ
Del. čas od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

Telefon: 04/20 14 050
www.boltez.si

BOLTEZ

Kupite 4 gume Michelin in
pjdite na počitnice zastonj!

Podrobnosti so opisane na
prospektu ali pa jih dobite
pri vašem prodajalcu.

**NAJBOLJSE LASTNOSTI SO
TISTE, KI TRAJAJO**

MICHELIN

Svežina na vročem asfaltu

Peugeot Partner

Posebna serija Peugeot Partner kombi plus MISTRAL (1.4, 1.6 16V, 2.0 HDi) je serijsko opremljena s klimatsko napravo. Izkoristite izredno priložnost za nakup bogato opremljenih vozil po ugodni ceni. Ponudba velja do razprodaje zalog.

PEUGEOT MISTRAL. KLIMA SERIJSKO.

Partner PEUGEOT

Avtohiša Kavčič d.o.o.
Milje 45, 4212 Visoko, tel.: 04 275 93 00

SANJE VSAKEGA MOJSTRA

Celovita ponudba gradbenega materiala

LES in LESNI IZDELKI • CEMENT in APNO • IZOLACIJA • OPEKA in STREŠNA KRITINA

11.399 sht
Podboj, LIKO
Univerzalni suhomontažni hrastov furnir Natur, lakiran, levi ali desni, mere: 81 x 198,5 x 15 cm.

13.399 sht
Vratno krilo, LIKO
Lakiran hrastov furnir Natur, desno in levo, brez kljuk in ščitov, mere: 85 x 200 cm.

849 sht/m²
Stenska obloga, KRONOSPAN - MDF
Mere: 2600 x 148 x 8 mm, barva: bela klasik.

1.280 sht/m²
Stenska obloga, LEITINGER
Masivni opaž, smreka A-kvaliteta, profil F, mere: 12,5 x 96 x 4.000 mm.

1.999 sht/m²
Lamelni parket, JAGER - hrast
Mere: 16 x 16 cm, kvaliteta standard

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

Hitra dostava na dom • Strokovno svetovanje • V 19 centrih po Sloveniji • Možnost plačila na 6 obrokov • Ponudba velja od 30. 4. do 1. 6. oz. do odprodaje zalog.

Natisnite Merkur v najlepših barvah! Natisnite Merkur v najlepših barvah! Natisnite Merkur v najlepših barvah!

Merkur je največji slovenski trgovec s tehničnim blagom. Skoraj 2.400 nas ustvarja zadovoljstvo med našimi poslovnimi partnerji, kupci in zaposlenimi. Veliko tega dela predstavimo tudi na papirju. Čeprav ta prenese vse, potrebujemo strokovnjaka, ki bo poskrbel za to, da bo papir vsakič znova skupaj z vsebino zasijal v najlepši luči.

Zato iščemo:

Vodjo tiskarne

Pričakujemo, da:

- imate najmanj srednješolsko izobrazbo grafične smeri,
- imate večletne izkušnje na področju tiskarske dejavnosti,
- poznate tiskarske postopke,
- imate sposobnosti za delo z ljudmi,
- imate sposobnost vodenja in odločanja,
- obvladate delo z računalnikom,
- ste se pripravljeno stalno izobraževati in izpopolnjevati.

Če imate ustrezno znanje in sposobnosti in ste se prepoznali v naših pričakovanjih, nam pošljite vlogo in svoj življenjepis z dokazili o izobrazbi najkasneje v osmih dneh po objavi na naslov: Merkur, d. d., Kadrovsko-pravno področje Gregorčičeva 8, 4501 KRANJ

MERKUR, trgovina in storitve, d. d., Cesta na Okroglo 7, Naklo

DOM trade topdom
gradbeni materiali - salon keramike
Dom trade d.o.o., Žabnica
Žabnica 68, 4209 Žabnica
www.domtrade.si

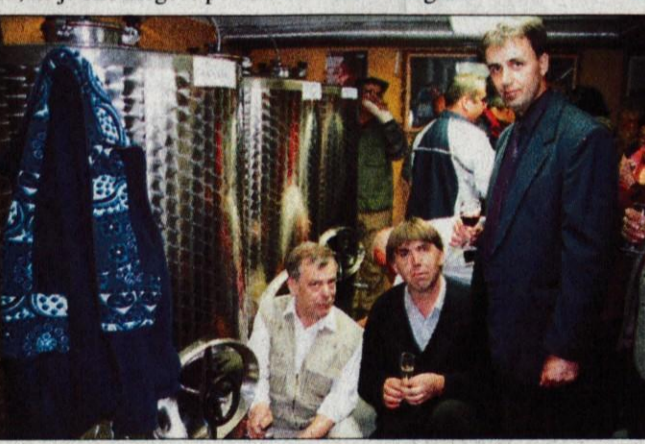
Prodajna akcija skupine topdom

- Prodajni program: od 15.4.02 do 15.5.02
cement, apno, malte, opečni izdelki, betonski izdelki, siporex, dimniki, kritine, okenske police, stavbno pohištvo, strešna okna, hidro izolacije, termo izolacije, fasade, lepila, barve, orodje, armaturne mreže, betonsko železo, suho montažni program, keramika, kopalniško pohištvo, talne in stenske obloge...

... od temeljev do strehe in obnovo ...

Spet s kanglico po vino

Visoko - Kljub prazniku, Dnevu upora proti okupatorju, prijetna družba ob poskušanju kraških mesnih in vinskih dobrot, preteklo soboto pri Francu Nagliču na Visokem, ni delovala nič kaj uporniško. Nasprotno, prvi gostje in obiskovalci prve uradne vinske kleti na Gorenjskem so vsi po vrsti ugotavljali, da gre čisto zares za pravo stvar. Vina iz Vinske kleti Čehovin iz Vipavske doline so na Gorenjskem že dobro znana. Sobotno druženje ima "vurzah" v dogodku pred nekaj meseci, ko sta se v gostilni Pr' Bizjak na Zgornji Beli srečala Franc Naglič, znanci ga kličejo Bajc po nekdanjem odličnem kolesarju, in Bogdan Čehovin. Prvi, pleskar po stroki, je gostilno na novo pleskal, drugi, vinogradnik iz vasi Gaberje na Vipavskem, je pripeljal vino. "Vprašal me je, če vem za kakšen prostor v bližini, kjer bi lahko odprl tako imenovano "vinsko klet na terenu", pa sem mu ponudil kar svojo domačo garažo na Visokem," je povedal Naglič. Da je ideja padla na plodna tla, kaže sobotno odprtje Vinske kleti Čehovin na Visokem (ob cesti v smeri Cerklj), kjer bo v bodoče moč nabaviti odlično vino z Vipavskega konca. V treh cisternah so na voljo sauvignon, pinot in merlot cabernet. Na gorenjsko pa se z vinsko kletjo očitno vračajo časi, ko je bilo mogoče po vino oditi tudi s kanglico. I.K.

Franc Naglič - Bajc je prvi dan točil pod budnim očesom obeh vinogradnikov, Bogdana in Aleša Čehovina.

HENKEL SLOVENIJA d.o.o. Industrijska ulica 23 2000 Maribor

Sponzor današnje križanke je HENKEL SLOVENIJA, d.o.o., ki je za srečne izžrebance pripravila naslednje nagrade:

- 1. nagrada: košara Henkel proizvodov v vrednosti 7.000 sit
2. nagrada: košara Henkel proizvodov v vrednosti 5.000 sit
3. nagrada: košara Henkel proizvodov v vrednosti 3.000 sit

Tri lepe nagrade tudi tokrat prispeva Gorenjski glas. Rešitve križanke (nagradno geslo) pošljite na dopisnicah do srede, 15. maja 2002, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj ali pa oddajte v turističnih društvih Bled, Bohinj, Dovje - Mojstrana, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič ali v Turistični agenciji Meridian na Jesenicah, TA Veronika v Kamniku, TA Meridian, Alpska 62, Lesce ali v malooglasni službi Gorenjskega glasa v avli poslovnega stolpiča, Zoisova 1.

Rezultati žrebanja nagradne križanke INTOURS
Komisija je izžrebala naslednje srečne nagrajence.
1. nagrado: vožnja z muzejskim vlakom (za eno osebo) prejme VIKTOR MEZEG, Partizansak c. 42, 4220 Škofja Loka
2. nagrado: bon v vrednosti 3.000 sit za počitnice na Krfu prejme MAJDA TRČEK, Gradnikova 71, 4240 Radovljica
3. nagrado: bon v vrednosti 3.000 sit za počitnice na Krfu prejme ANA BALANTIČ, Hrib 10, 4205 Preddvor
Tri nagrade Gorenjskega glasa prejmejo: PRIMOŽ OBLAK, Jezerska ul. 32, 4226 Žiri; DANIJELA VERBIČ, Na griču 19, 4000 Kranj; IVICA BAVDEK - DOLINAR, Na Vidmu 9, 4201 Zg. Besnica
Vsi nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti - iskreno čestitamo!

Križanka grid with clues and images of Pril Balsam and Silan Sensations products.

Prodajam KOZLIČA burske pasme in pristni
brinjevec. ☎ 512-20-33 6249

Prodajam BIKCA in KRAVO po izbiri. ☎ 25-
51-457 6252

Prodajam različno težke PRAŠIČE in jih
pripeljem na dom. ☎ 041/724-144 6261

Prodajam TELIČKO simentalco, staro 2
meseca, za meso ali za rejo. ☎ 580-12-78
6269

Prodajam KRAVO s teletom in 8 mes. staro
žrebičko za rejo. ☎ 580-00-26, 031-382-
571 6285

Prodajam TELIČKA ČB. ☎ 231-19-62 6290

Prodajam ZAJCE za nadaljno rejo. ☎ 533-
67-94 6291

BIKCA križanca, starega 10 dni, prodaj. ☎
031/867-907 6294

JARKICE rjave, črne, naprodaj 10 maja.
Hraše 5, Smlednik, ☎ 01/362-70-29 6296

Prodajam BIKCA simentalca, približno 120
kg, cena po dogovoru. ☎ 57-25-133 6308

Prodajam BIKCA simentalca. ☎ 252-25-71
6309

ŽIVALI KUPIM

ODKUPUJEMO MLADO PITANO GOVE-
DO, krave, jagneta, konje. ☎ 041/650-975
5390

Kupim 10 dni starega BIKCA simentalca.
☎ 253-14-83 6238

Kupim BIKCE simentalce, stare do 14 dni.
☎ 01/83-43-506 6241

Kupim BIKCA simentalca starega do 20
dni. ☎ 25-91-269 6243

Kupim BIKCA simentalca, starega 14 dni.
☎ 041/774-287 6250

KOBILO brejo ali z žrebetom, kupim. ☎
031/387-397 6268

Radio Triglav®
Pri glas. Gorenjske® Pri glas. Gorenjske®
Kobal, Tabor, Škofja Loka, Ptuj, Slovenska Bistrica
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

ZAHVALA

Ob slovesu naše drage sestre in tete

MARIJE BONČA

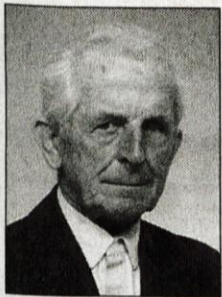
iz Puštala 88, Škofja Loka, roj. 1924

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in mašne darove, vsem, ki so se je spomnili v molitvi in jo spremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala ge. dr. Mariji Zaman in njeni sestri ge. Marinki Justin, g. župniku Janezu Miklavčiču za lepo opravljen pogrebni obred ter pogrebni službi Akris.

VSI NJENI

ZAHVALA

*Delo, skromnost in poštenje
tvoje je bilo življenje,
tvoj dom ovila je tišina
in ostala bo praznina.*

V 82. letu starosti je tiho za vedno zaspal

RUDOLF TOLAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala sodelavcem kolektiva Alpes, Niko in Mercator. Iskrena hvala dr. Habjanu za dolgoletno zdravljenje ter osebju bolnišnice Golnik. Hvala g. župniku Likarju za lepo opravljen pogreb, pogrebni službi Navček, pevcem, praporščakom, organizaciji ZZB Češnjica in g. Rantu za lepe poslovilne besede. Vsem imenovanim in neimenovanim, vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, hvala.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Podlonk, Zali log, Dražgoše, Ljubljana

ZAHVALA

V 76. letu je tiho za vedno zaspal

JANEZ PINTAR

Od njega smo se poslovili 19. aprila na pokopališču v Naklem. Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala tudi bolnišnici Begunje, zdravniškemu osebju bolnišnice Jesenice int. odd. II. nad. levo, službi Navček in g. župniku Matiju Selan. Vsem še enkrat hvala.

VSI NJEGOVI

*Glej, zemlja je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti.*

ZAHVALA

*In to, kar je neskončno dragoceno,
je več in nikdar ne more umreti.*
Makarovič

Ob boleči, mnogo prerani in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, tasta in strica

JANEZA GRADIŠARJA

iz Zg. Dupelj 70

se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami delili žalost in bolečino. Hvala za poslana sožalja, darovano cvetje in sveče, ki bodo še dolgo gorele na njegovem preranem grobu. Naša zahvala naj še posebej velja Rezki Gradišar za neprecenljivo pomoč. Iskrena hvala za ganljive besede govornikoma, prijatelju gospodu Jožu Zormanu, predsedniku Društva upokojencev Naklo gospodu Francu Jegliču. Posebna zahvala tudi nekdanjim sodelavcem Laboratorijskega centra Iskra, sodelavcem občine Kranj in občine Naklo ter predstavnikom bivših KS občine Kranj. Zahvaljujemo se sodelavcem PŠ Duplje in OŠ Naklo, sodelavcem GB, d.d., Kranj in nekdanjim sodelavkam VVZ Kranj. Zahvala tudi praporščakom DU Naklo in članom odbora, Društvu TVD Partizanu Duplje, Društvu invalidov Kranj, ŽPZ iz Dupelj in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Duplje. Hvala tudi pogrebnemu podjetju Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoci: žena Kristina, hčerki Katarina in Lili z družinama

ZAHVALA

V 85. letu je nenadoma, tiho, za vedno zaspala naša draga

MAKSA LIKOZAR

roj. Praček

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo Intenzivnemu oddelku Bolnišnice Golnik, Domu upokojencev Kranj, gospodu dekanu in gospodu kaplanu kranjske dekanije, pevcem Kranjskega kvinteta, ZB NOB Kranj in pogrebni službi Komunala Kranj. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJENI

V SPOMIN

*Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te na polju več, ne med meglicami,
ne več v šumenju voda niti vej,
ni te nikjer več, kjer bil si prej.*
(Oton Župančič)

ANDREJU ARIHU

univ. dipl. ing. gozd.

Že drugo leto se brez Tebe prebujata pomlad, tvoj dom ves v majskem razcvetju pa zaman čaka. Hvala vsem, ki se ga še spominjate!

VSI NJEGOVI
Črničev, 3. maja 2002

ZAHVALA

*Zaman je bil boj,
zaman dnevi tihega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od tvoje volje do življenja.*

V 79. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila naša draga mama, babica in tašča

ANTONIJA PLAHUTA

iz Cerkelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvala dr. Beleharju in KC Ljubljana. Zahvaljujemo se g. župniku Stanetu Gradiškmu za lep pogrebni obred, hvala pevcem za zapete žalostinke, nosačem in pogrebni službi Jerič. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo obiskovali in jo pospremili na njeno zadnjo pot.

ŽALUJOČI VSI NJENI

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustila naša

MARIJA ŠLIBAR

roj. Napret

Od nje smo se poslovili 26. aprila na pokopališču v Kranju. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovili od nje, ji darovali cvetje in sveče ter nam izrekli ustna in pisna sožalja. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku Kosu, pevcem, Komunalnemu podjetju Trzič, Gasilskemu društvu Kovor, sodelavcem Merkurja in Kovinotehne ter osebju oddelka 500, bolnišnice Golnik. Še posebej lepa hvala za vso skrb v času njene bolezni sosedom, še posebej gospema Micki Rozman in Mili Podgoršek. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

VSI NJENI
Kovor, 26. aprila 2002

ZAHVALA

V 67. letu starosti je sklenil svojo življenjsko pot

JANEZ KOKALJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Špeli Peternelj, gospodu župniku Francu Dularju za lepo opravljen obred in sv. mašo, pevcem, pogrebni službi Navček, kratka vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od 10 °C do 21 °C	od 10 °C do 21 °C	od 9 °C do 14 °C

Danes, v petek dopoldne, bo še deloma sončno, popoldne bodo nevihte. Še bo pihal jugozahodni veter. Jutri, v soboto, bo oblačno in deževno. V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno, pojavljale se bodo krajevne plohe in nevihte.

Stara meščanska hiša penziona Pri žejni lakoti je poslikana z umetniškimi grafiti in poslikavami

Pred rušenjem nova podoba stari Cerkljanki

Poslikana stara meščanska hiša Pr' Gvanc je del privlačnega umetniškega projekta, v katerem bo penzion Pri žejni lakoti junija gostil slikarsko razstavo znanih slovenskih umetnikov na temo "kruh". Po rušenju bodo na njenem mestu zgradili novo hišo v starem gorenjskem stilu.

Cerklje - Lastnik penziona Pri žejni lakoti Dušan Janez Oberč se je odločil za zanimiv način promocije in popestritev kulturne ponudbe v Cerkljah. V sodelovanju s Klubom Ljubljanski grafiti je pretekli konec tedna priredil likovno delavnico z namenom, da stari meščanski hiši, ki bo čez osem mesecev zaradi dotrajanosti porušena, napravijo novo, privlačnejšo podobo, ki se bo nevsiljivo ujela z urbanizirano okolico. Grafitarji Dee, Smrk, Križo, Žito, Isht, N'toko, Wizard in Speedo so napravili motive, ki se vsebinsko nanašajo na zgodovino hiše in značilnosti Cerklj, nekaj pa je

povsem poljubno izbranih duhovitih in barvitih podob. Delavnica je bila povsem prostovoljnega značaja. Stroške za material in bivanje so prispevali sponzorji Kompas Holidays, Yucca boats in Yucca, ki so s prepoznavnimi simboli, rahlo "pregrafitizirani" dobili mesto tudi na hiši.

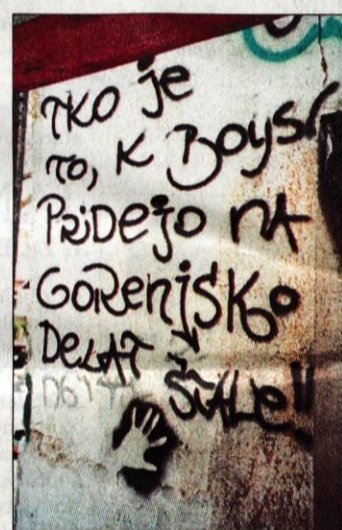
Vodja Kluba Helena Konda je ob tem razložila, da je poslikava hiše z grafiti prvi del večjega projekta na temo "kruh". V tem času se počasi zaključuje tudi drugi del projekta. 23 znanih slovenskih slikarjev je po naročilu lastnika hiše in vodja celotnega projekta Janeza Dušana Obreča naslikalo po

dve sliki na temo "kruh", ki bodo junija razstavljeni v penzionu Pri žejni lakoti, dogodek pa bo spremljala tudi gledališka predstava Hlebček gospe Lize, ki jo bo uprizorilo Šentjakobsko gledališče. Projekt je torej zasnovan na akademski in subkulturni ravni. Poslikana je tudi fasada novega dela penziona, kjer bo motiv stiliziranega kruha ostal. Hiša bo stala še osem mesecev, nato bo poru-

šena. Na njenem mestu bo po načrtih odlične arhitekta Katarine Langus iz Križu zgrajena nova hiša v imenitnem gorenjskem stilu in še vedno bo Pr' Gvanc'.

Grafiti so oblika umetnosti in močno izrazno sredstvo vizuelnih komunikacij. Po zakonu so pri nas uradno prepovedani, zato ustvarjalci iz Kluba Ljubljanski grafiti vselej prosijo za dovoljenje. Ljub-

notone stene javnih hodnikov na prostem. Janez Dušan Oberč je ob tem še dodal, da so se za projekt odločili zato, da bo gostilna in vas bolj prepoznavna. "Nekateri iz neznanega razloga povezuje-

ljanske podhode in stene ob obvoznih lepšajo že od leta 1998. Zbirajo se zaradi koristnega preživljanja prostega časa, ustvarjalne sprostitve, duhovne rasti in prijete družjenja. Grafiti so prišli s subkulturo panka, zdaj pa so del hip-hopa in imajo poudarek na dekorativnosti. Stili se menjavajo zelo hitro. Klub temelji na prostovoljnem delu, s finančno in organizacijsko pomočjo pa ga podpirajo različni sponzorji in Mestna občina Ljubljana. Javnost jih ocenjuje kot pozitivno dopolnilo, saj resnično uživajo dolgočasne mo-

jo Cerklje z Dolenjsko, kljub temu da je v neposredni bližini osrednje letališče. Smisel vsega projekta skupaj je, da postanejo Cerklje bolj znane in da se bo vedelo, da se tu nekaj dogaja in da ima smisel priti na izlet in si ogledat pripravljene kulturne prireditve." Grafiti na stari Cerkljanki so se lepo spojili z pročeljem hiše in okolico. So nevsiljivi, simpatični, prijazni in zelo barviti. Hiša bo stala še slabo leto, zato si jo ob priložnosti oglejte. Z njo bodo šli tudi grafiti.

Katja Dolenc

Srečanje oldtimerjev v Naklem

Naklo - Avtomoto društvo Oldtimer je priredilo že sedmo tradicionalno prvomajsko srečanje ljubiteljev starih motorjev, avtomobilov in celo koles. Zbranih je bilo več kot sto udeležencev iz vse Slovenije, ki so svoje stare konjičke popeljali na kratko krožno vožnjo po okolici. Najstarejši motor je bil iz leta 1936 znamke BMW, najstarejše vozno sredstvo pa kolo iz leta 1901. Obiskovalci so bili navdušeni nad pestro izbiro bleščeših starih motorjev, prikoličarjev, avtomobilov, koles in starih modnih oblek. Prireditve je pospremil nakeljski župan Ivan Štular in folklorna Društva upokojencev Naklo.

Katja Dolenc

Tik, tak... bliža se Teden mladih Kranja

Center mladih in Klub študentov Kranj pripravljata že osmo leto vesel in dogajanj poln teden mladih.

Od 10. do 18. maja se bo zvrstilo nad 70 dogodkov, namenjenih mladim in starejšim. Vzemite si torej čas za šport, kulturo, izobraževanje in zabavo!

Kranj - Za najmlajše so pripravili vsakodnevne lutkovne predstave, lutkovne in likovne delavnice, oblikovanje gline, izdelovanje origamijev, učenje igranja na avstralski instrument didgeridoo, tekmovanje v računalniških igricah, barvanje majic in podobne delavnice. Za športnike so pripravili igranje šaha, go-ja, prosto plezanje na montažni steni na Pungertu, tekmovanje družin na rolerjih, Megascrkov tek po ulicah Kranja, tečaj borilne veščine, predstavitev sankanja na koleščkih, turnirje v ekipnih športih, kot so odbojka, košarka, badminton in tekmovanje v deskanju na posebej pripravljenem poligonu.

Za vse ljubitelje umetnosti pripravljajo v sodelovanju z filmsko skupino Majestic 5 pravi filmski festival alternativnega filma Zeleni trak, kjer bodo sodelovali mladi ljubitelji filmske umetnosti, gledališki festival mladinskih skupin, literarne večere, barvanje ulic Kranja, fotografsko delavnico in umetniške razstave instalacij ter grafik. Plesalci se bodo lahko zavrteli kar na dveh plesnih zabavah glasbenih skupin Rotorji in Kanzyani, pripravljajo pa tudi tečaj brazilskega plesa Capoeira. Na stojnicah se bodo predstavila različna humanitarna društva. Predstavili se bodo gorenjski moto klubi, v sodelovanju z TD

Kranj bo majski semenj, gumintivist za staro in mlado, delavnica tučenja. Vsi, ki radi spoznavate tuje dežele, boste na predavanjih o daljnih in eksotičnih deželah, kot so Avstralija, Indonezija in Arktika delili doživetja mladih popotnikov. In seveda, že tradicionalni koncerti popularne, alternativne, klasične in zborovske glasbe. Med drugim bodo nastopili Mladinski orkester Glasbene šole Kranj, Mladinski zbor RTV Slovenije, Tamburaška skupina Kašarji iz Breznice pri Žirovnici, zvečer pa bodo igrali Rok'n'band, Tinkara Kovač, Vlado Kreslin, Stratus, Leeloojamis, Zablujena generacija,

Zmelkoov, California, Hepa, Yogurt, Lara Baruca, Jan Plestenjak, Los Ventilosi in ostali. Nastopilo bo tudi nekaj alternativnih skupin iz tujine. Za ljubitelje jazzy in tehno housa pa plesi in partiji na odprtem...

Vse prireditve se bodo odvijale na Slovenskem trgu, v športnem centru ter v starem mestnem jedru na Glavnem in Maistrovem trgu, na Pungertu in Gradu Khislstein. Za rožicami in naravo se bo tako v maju razcvetel tudi Kranj. Mladi vam nedvomno pripravljajo nadvse zanimive in pestre dni, na katerih bo vsakdo našel kaj zase. O dnevnih dogajanjih bodo obveščali sproti.

Katja Dolenc